

⊕ **Festivals:** Càntut a Cassà de la Selva

⊕ **Arts escèniques:** 'Extended performance', a la Central del Circ

⊕ **Fragment:** 'El cor és un caçador solitari' de Carson McCullers

ENTREVISTA VICENT CUCARELLA SÍNDIC MAJOR DE COMPTES

'ELS VALENCIANS COMENCEM A POSAR FIA A L'ANTIC I LLARG SILENCI'

*El País Valencià es mobilitza avui
'per un finançament més just'*

EDITORIAL VICENT PARTAL Al País Valencià ser espanyol ix car

ENTREVISTA JESÚS RODRÍGUEZ PERIODISTA

*'Unitats especialitzades de la
Guàrdia Civil tenien la missió
d'assaltar el palau i el parlament'*

L'ARAVOT La reacció de l'estat espanyol enroca els partidaris de la unitat d'Espanya i n'allunya encara més indecisos i independentistes

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

AL PAÍS VALENCIÀ SER ESPANYOL IX CAR

La ciutat de València viurà avui la que s'espera que siga una gran manifestació pel finançament just. La societat valenciana, amb la sola excepció del PP, ha entès aquests darrers anys de manera sobrada que la situació que viu és completament injusta.

La majoria de les actuals comunitats autònomes de l'estat espanyol cauen dins la categoria 'pobres i beneficiàries' si comparem el saldo fiscal amb el PIB per capita. Hi ha unes poques que cauen en la casella 'riques i beneficiàries' (l'Aragó, la Rioja i el País Basc), unes altres poques que cauen en la casella 'riques i contribuïdores' (les Illes i el Principat, més Navarra i Madrid) i hi ha una de sola, una només, que cau en la casella 'pobres i contribuïdores' (efectivament, el País Valencià).

L'escàndol és monumental. El País Valencià, per una altra banda, és l'última de les comunitats autònomes de l'actual estat espanyol pel que fa a la distribució territorial de la inversió estatal per habitant. I combinant una cosa amb l'altra, l'evidència és incontestable: el País Valencià és el territori de l'estat més castigat per part de l'executiu espanyol. I això no és una dada abstracta. En la mesura que els principals serveis relacionats amb la societat del benestar, molt particularment la salut i l'ensenyament, són oferts per la Generalitat Valenciana, l'infrafinançament de la institució d'autogovern pròpia dels valencians es tradueix en pitjors serveis i drets per a la població, amb independència del color polític

del ciutadà individual. El govern del PP castiga la Generalitat Valenciana, i castigant-la fa mal als votants de Compromís, el PSPV o Podem, però també als del mateix PP.

—

En part, això és una conseqüència del servilisme amb què es van comportar durant dècades els governs de la Generalitat Valenciana controlats pel PP. I també de la posició gens raonable d'una part de la societat valenciana, que diu que se sent orgullosa d'ofrenar noves glòries a Espanya mentre Espanya li fa la vida cada dia més i més difícil. Però si alguna cosa ha canviat i va canviant a fons, és precisament la percepció que la realitat és més dura que no se sent entonant un himne. I gràcies a la feina de la universitat, de la societat civil i també gràcies a l'esforç del conseller Vicent Soler —que per això el xiulaven tant ahir els diputats del PP a les Corts—, avui els valencians sabem de sobres que la nostra realitat no té gaire a veure amb aquell 'Llevant feliç' que ens han volgut vendre sempre, com si fos un infal·lible estupefaent. Com es veurà aquesta vesprada, bona part de la població valenciana ja sap que ser espanyola li ix molt car. I entendre això és la base de tot. De tot el que puga venir després.

DE MALTRACTADORS I DE LA JUSTÍCIA

MERCÈ IBARZ

Obra de l'artista Barbara Kruger (1989).

«No s'hi val a parlar
de les dones violades i
abusades com a mesura i
metàfora del 155»

Una catifa enorme, grandíssima, s'està aixecant aquesta tardor per tants llocs del nostre civilitzat entorn i deixa veure més la porqueria contra les dones. Els abusos sistemàtics a Hollywood, al món de l'espectacle a banda i banda de l'oceà i, per si no n'hi hagués prou, als parlaments i institucions: de la Gran Bretanya, dels Estats Units. A França, el president vol fer una prioritat de la lluita contra els assetjaments sexuals. Grans institucions nostres: el cinema, els parlaments, el teatre. I altres institucions més petites, les festes al carrer. Tot s'esdevé alhora que engega el judici a una colla que es fa dir 'ramat' ('manada' en castellà), cinc països acusats de la violació en grup d'una jove de divuit anys als Santfermins de fa un parell d'anys. I quin judici, tu.

Insisteixo en l'exageració de parlar de gent civilitzada. Això és el més gruixut, el més gros. No parlem de la tracta internacional de dones que ja fa dies que supera en valor econòmic el tràfic de drogues: això passa a les pobres desgraciades dels desgraciats països pobres que es van pensar que a partir del 1989 i de la desfeta dels règims comunistes europeus tornarien a ser europeus i prou. Què us heu pensat. Les vostres dones seran

La noia la van violar entre cinc i quan ha arribat finalment el judici ha hagut de suportar un eco social potentíssim que li qüestiona com és que ha sobreviscut

Els arguments del maltractador, de lleis contra les dones que gosen portar els fets fins als tribunals, s'han de denunciar quan toca

moneda de canvi. Tampoc no parlem de les misèries que han de suportar les dones en tants altres països de civilitzacions ara incivilitzades per les guerres contínues que els han fet ostatges d'un passat etern al qual han retornat. Posem-hi Síria, tant si vols com si no vols. Ni de l'Índia ni de tants altres llocs del planeta. Les dones com a moneda de canvi. T'atures a pensar en la sort femenina en el món robotitzat i hipertecnològic i t'es-pantes. Tothom hauria de ser feminista, sí, perquè potser així ens en sortiríem algun dia tots. És una guerra? Un holocaust?

Penses també que és qüestió de sort que no t'hagi tocat a tu, per haver nascut en un altre lloc que no aquests. Sí, en gran manera és així. Sort que tenim. De debò? En tot cas, tinc la sort de no tenir divuit anys i de no anar als Santfermins. De no ser actriu de Hollywood ni funcionària parlamentària britànica ni francesa ni nord-americana. I aquí, això no passa? Me too ('A mi també'), per descomptat. En podria dir uns quants, d'abusos. També podríem recordar els abusos de capellans a criatures, que se n'ha parlat prou els últims temps, en particular dels catòlics. Però parlo de la justícia.

La noia la van violar entre cinc i quan ha arribat finalment el judici ha hagut de suportar un eco social potentíssim que li qüestiona com és que ha sobreviscut, com és que ha continuat vivint, si és que no li va agradar... No s'han acceptat els whatsapps dels presumptes autors (cal dir-ne així, ja se sap, la presumpció d'innocència, ja se sap). Però el tribunal sí que ha acceptat les imatges enregistrades per un detectiu de la defensa de la Manada que va fer seguir la noia, per demostrar que continuava vivint, que anava de festa, que sortia amb les amigues... i que penjava imatges 'festives' a la xarxa. La majoria mediàtica ho ha assumit ben tranquil·lament. Fins al punt que sovint llegeixes i sents 'els autors del presumpte delictes' i no 'els presumptes autors del delictes'. El delictes no és pas presumpte, la noia va ser violada, ho corrobora la policia.

Per tot plegat, parlar de la situació que vivim a Catalunya amb el llenguatge metafòric de la violència de gènere no cola. Els arguments del maltractador, de l'abusador, dels assassins (de les dones i dels fills), dels retorcedors de lleis contra les dones que gosen portar els fets fins als tribunals, s'han de denunciar quan toca. Ja és prou bèstia que el cos de les dones sigui un camp de batalla i que, a sobre, sigui també la mesura de la civilització i de les modernitzacions (disputes sobre el vel islàmic, per exemple). Només faltava que, a més, el cos de les dones sigui la mesura del 155.

Refer la teva vida quan t'han violat és mal senyal, tu. Potser és que ets una bandarria i t'ho vas buscar. Et vas saltar la llei que diu que una dona voltada d'homes els ha de deixar fer. No tens cap dret, i si et penses que en tens et farem seguir per un detectiu. No, això no va del 155. Això va d'una mena de guerra secular que no aturem i que es fa més i més violenta, més impune. ■

VICENT CUCARELLA

‘Els valencians comencem a posar fi a l’antic i llarg silenci’

Entrevista al Síndic Major de Comptes al País Valencià, Vicent Cucarella

JOSEP REXACH

L'economista i investigador Vicent Cucarella és un estudiós del finançament i els comptes valencians. El 2015, amb el llibre 'El finançament valencià', va acostar al gran públic les principals característiques d'un sistema que ha estat perjudicant els valencians. Dos anys més tard, el problema del finançament ha unit partits, sindicats i empresaris que volen reclamar una millora. Avui, dia 18 d'octubre, la societat valenciana ho tornarà a veure. Aprofitant el context, parlem amb Cucarella per analitzar breument l'origen del problema, les solucions possibles i la manera com aquesta conscienciació ha arrelat en la societat.

— El 2015 vàreu escriure un llibre divulgatiu que explicava els problemes del finançament del País Valencià i el dèficit fiscal. Creieu que ja ha esdevingut un problema que preocupa a la societat?

— Hui dia les comunitats autònomes presten els serveis essencials de l'estat del benestar: la sanitat, l'educació i la protecció social. Si tenim en compte la importància d'aquests serveis, aleshores podem pensar que la societat no valora suficientment el problema que genera l'infrafinançament. Ara bé, cal reconèixer que recentment hi ha hagut un avenç notable en la tasca de conscienciació sobre aquest tema. Fa cinc anys sols es criticava el balafament de diners públics, mentre que ara molts valencians ja saben que la discriminació en el finançament autonòmic causa una pèrdua de diners molt més gran.

— Un infrafinançament que genera dèficit fiscal.

— Exacte, si a aquest infrafinançament hi afegim que també rebem menys inversions públiques, aleshores ens trobem que tenim dèficit fiscal, és a dir, que donem a l'estat més diners que no en rebem. I açò cal remarcar-ho, perquè el dèficit fiscal és una característica lògica de les comunitats autònomes riques, però és una anomalia que això passe

És una anomalia que hi hagi dèficit fiscal permanentment al País Valencià

Si no aconseguim cap tipus de compensació, el pes del deute continuarà perjudicant els valencians

permanentment al País Valencià, que té una renda per habitant inferior a la mitjana (més de l'11%). De fet, el País Valencià és l'única comunitat que té dèficit fiscal tot i ser pobra.

—Teniu la impressió que ja es pot parlar del 'valencià empenyat'?

—Possiblement no tan 'empenyat' com caldria, però almenys hem començat a obrir els ulls davant una injustícia que fa massa temps que dura. Podríem dir que els valencians comencem a posar fi a l'antic i llarg silenci.

—Si la gent s'ha conscienciat i el govern, els sindicats i els empresaris fan un front comú per a demanar un millor finançament, què manca per fer, ara?

—Hem de veure el got mig ple, ja que ja hem avançat molt en la tasca de conscienciació sobre el problema. L'informe que elaborarem per a les Corts Valencianes en 2013 i les anàlisis posteriors fan un diagnòstic exhaustiu del problema valencià i proposen una manera de resoldre'l. Tant el diagnòstic com les propostes s'han acceptat de manera unànime per part de tota la societat valenciana i tots els partits polítics amb representació parlamentària. Els experts de més territoris també reconeixen les nostres reivindicacions i simpatitzen amb les nostres propostes. Una prova d'açò és que l'informe recent dels experts en finançament reunits pel ministeri incorpora molts aspectes de la proposta valenciana. I ací cal reconèixer el bon treball que ha fet el representant valencià, Francisco Pérez, director de l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques (IVIE).

—Llavors, què manca per fer?

—En l'àmbit intern cal que continuem mostrant que els valencians hem dit prou per a avalar el bon treball dels nostres experts en la negociació que segueix. I en l'àmbit extern, cal avançar en un aspecte sobre qual encara no hem convençut tothom. Em referisc a la injustícia que significaria carregar a la Generalitat Valenciana (i, per tant, a tots els valencians) la devolució d'un deute enorme,

que minaria el nostre futur. Vull deixar clar que no demano una condonació del deute, sinó una compensació per l'infrafinançament acumulat durant els darrers anys que s'ha convertit en deute per la necessitat de prestar uns serveis bàsics que han de ser iguals en tots els territoris. La paradoxa és que els valencians tenim el deute més gran en relació amb el PIB, malgrat que gastem, històricament, per davall la mitjana. Per tant, el nostre problema és que tenim menys ingressos.

—El manifest de la concentració d'avui exigeix d'establir mecanismes per a compensar aquest infrafinançament acumulat que citeu. De quant parlem?

—La comparació entre les comunitats autònomes és senzilla de fer a partir del 2002, que és quan s'acaben de transferir les competències educatives i sanitàries –que els valencians ja teníem d'encà de la primera meitat dels anys vuitanta–. Llavors podem comparar els ingressos rebuts pels valencians amb la mitjana de comunitats autònomes de règim comú, tant en termes relatius a la població com a la població ajustada –una variable creada pel sistema de finançament per a valorar les diferents necessitats relatives associades a diferents estructures d'edat–. La suma d'aquest infrafinançament des del 2002 fins al 2016 s'estima, aproximadament, en dinou mil milions, si ens comparem amb la mitjana en termes per habitant, i en disset mil milions si ho calculem en relació amb la mitjana per població ajustada. A més, caldria afegir-hi una estimació de l'infrafinançament que hi va haver abans del 2002, però aquesta xifra és més difícil de calcular perquè la comparació no és tan evident.

—I és realista, poder recuperar aquests diners?

—Em preguntes si és realista poder recuperar eixos diners. I jo et preguntaria si és just obligar els valencians a tornar un deute causat per la discriminació del sistema de finançament. Tenim arguments per a demanar-ho. Tingues en compte que si no aconseguim cap tipus de compensació, el

pes del deute continuarà perjudicant els valencians encara que el nou model de finançament millore el repartiment.

—Hi ha cap comunitat autònoma que doni suport al canvi que proposa el País Valencià?

—Com he comentat abans, el document elaborat pels representants del ministeri i de totes les comunitats incorpora plantejaments molt semblants als que defensem ací. De fet, una de les principals novetats d'eixe document és que també té en compte la crítica a la falta d'equitat vertical.

—Què és?

—És a dir, la distribució actual dels ingressos entre l'Administració Central i les comunitats autònomes no reflecteix la importància quantitativa i qualitativa de les competències que tenen assumides les comunitats. Aquest detall és clau per a solucionar el model de finançament i és una proposta en què insistim fa anys. Una distribució més justa entre nivells de l'Administració significarà més diners per al conjunt de les comunitats autònomes. I així serà més fàcil repartir equitativament entre les comunitats sense la imposició d'haver de respectar l'estatus quo causat pels models anteriors.

—Em diu que el País Valencià és l'única comunitat que té dèficit fiscal malgrat ser pobra. Com s'ha arribat fins aquí?

—El problema ve de lluny. Quan en els anys vuitanta es va començar l'estat de les autonomies, les transferències de competències s'acompanyaren d'un finançament conegut com a 'cost efectiu'. Això significa que les comunitats començaren a prestar els serveis públics en els seus territoris i a canvi reberen una estimació d'allò que havia costat eixe servei prèviament. Aquest sistema al començament va semblar just, però prompte s'adonaren que l'estat centralista previ no s'havia desenvolupat de la mateixa manera en tots els territoris. El País Valencià era un dels territoris on hi havia menys presència pública i, per tant, va rebre un finançament més petit.

I, a sobre, fórem una de les comunitats que reberen prompte les competències; d'aquesta manera, tota la modernització dels serveis públics valencians efectuada durant els darrers trenta anys es va fer amb diners de la Generalitat, tot i que el finançament que s'havia rebut era baix. Aquesta discriminació ja fa temps que es coneix, però tots els intents de solucionar-la han xocat amb el mur imposat pel manteniment de l'estatus quo. Però el dèficit fiscal no sols és causa del finançament autonòmic baix, sinó que també hi contribueixen les inversions públiques baixes en territori valencià, la manca d'ajudes per al desenvolupament, etc.

—El problema de base del finançament valencià, és un problema del model de finançament o del model d'estat?

—Les dues coses. Per una banda, hi ha un problema generalitzat de manca de suficiència de les comunitats autònomes, agreujat durant la crisi per una acció de l'estat espanyol amb què l'administració central ha ofegat més les comunitats. Però, a més, als valencians, la distribució dels recursos entre les comunitats no ens ha tractat mai bé.

—I com es pot fer?

—Com que el problema té dues causes, és necessari que el nou model proposi una solució per a ambdues. Per tant, no sols s'ha de parlar de la manera com es reparteixen els diners entre les comunitats, sinó també de la manera com es reparteixen entre l'Administració central i el conjunt de comunitats. I en aquest aspecte és clau decidir la importància de cadascuna de les funcions de la despesa pública per tal de repartir adequadament els ingressos i de decidir quines són les despeses que caldrà protegir en cas que els ingressos siguin baixos. Cal recordar que durant la crisi s'ha ficat mà a un fons de reserva creat expressament per protegir les pensions. Doncs podríem plantejar un sistema semblant per a les despeses d'educació, sanitat i protecció social, que són l'essència de l'estat del benestar i no són menys importants que les pensions. ■

El País Valencià era un dels territoris on hi havia menys presència pública i va rebre un finançament més petit

Com que el problema té dues causes, és necessari que el nou model proposi una solució per a ambdues

JESÚS RODRÍGUEZ

‘Unitats especialitzades de la Guàrdia Civil tenien la missió d’assaltar el palau i el parlament’

Entrevista al periodista i editor de la Directa sobre alguns moviments detectats que donen veracitat a l’amenaça de violència contra la resistència

ALBERT SALAMÉ

PERE CARDÚS

La vigília de la proclamació de la República al Parlament de Catalunya, el dijous 26 d’octubre, vam coincidir amb Jesús Rodríguez, periodista i editor de la Directa, als passadissos del parlament. El dia era convuls i les informacions circulaven sense control. El periodista, especialitzat en informació sobre la repressió i la seguretat, m’explicava que hi havia una amenaça clara

de violència desfermada si es proclamava la independència i no s’acatava el 155, que havia d’aprovar-se l’endemà. Em va explicar alguns detalls que necessitaven confirmació més endavant. Dies després, amb mig govern a la presó i l’altre mig a l’exili, es parla d’una amenaça de ‘morts als carrers’ en cas de resistència. Demano a Rodríguez de recuperar el fil d’aquella conversa. I comença així:

—Quins indicis reals i contrastats hi ha de l’amenaça de violència?

—Abans de respondre això, voldria contextualitzar la qüestió. Es parla d’aquesta amenaça com si l’estat espanyol no hagués posat mai damunt la taula la possibilitat d’intervenció de l’exèrcit a Catalunya. I això no és cert. Recordo les declaracions de Maria Dolores de Cospedal, el dia 12 d’octubre: per primera

Helicòpters i avions de l'exèrcit espanyol que van prendre imatges de ciutats catalanes com Girona, Manresa, Reus i Lleida

La xifra que es va donar de deu mil agents em sembla que no està contrastada per cap font ni demostrada

vegada, no descartava la intervenció de l'exèrcit, sinó que deia que li semblava que no seria necessària. Per mi, aquest matís és important. Perquè, després de l'1 d'octubre, l'estat espanyol va començar a desenvolupar alguns plans i actuacions que no anaven dirigits únicament a cossos policials, i va començar a prendre decisions per al desplegament i el suport logístic i d'informació vinculades al Ministeri de Defensa i a l'exèrcit en territori català.

—Quins moviments vau detectar?

—Per exemple, helicòpters i avions de l'exèrcit espanyol que van prendre imatges de ciutats catalanes com Girona, Manresa, Reus i Lleida. Com a mínim, aquestes quatre ciutats van ser fotografiades i cartografiades amb deteniment per helicòpters, en tres casos, i un avió, en un altre cas. Podem confirmar que això va passar, i no van fer pas una fotografia sinó que van dedicar moltes hores a prendre imatges d'aquestes quatre ciutats. Va ser la setmana abans d'aprovar-se la declaració d'independència. Aquella mateixa setmana, dues avionetes també van cartografiar tot el territori de Catalunya. Venien del centre d'Europa, però no sabem qui les va contractar. Si era una empresa privada, si tenia res a veure amb el possible desplegament militar. Sí que sabem que els exèrcits contracten avionetes privades per a fer ortofotomapes.

—S'ha parlat també d'unitats d'elit que s'havien instal·lat a Catalunya...

—També vam comprovar que a les dependències de la Guàrdia Civil de l'aeroport de Barcelona hi havia unes unitats especialitzades del cos armat que tenien la missió específica d'assaltar el Palau de la Generalitat i el Parlament de Catalunya en cas que hi hagués una resistència a acatar l'ordre de destitució del govern espanyol. Aquesta informació ens arribava d'una font molt fiable. El problema d'aquestes informacions és que no les podem demostrar documentalment. Però per la trajectòria i l'experiència de les fonts que s'han manifestat fiables, són

informacions que tenen fonament. Jo m'aventuro a dir que les informacions sobre aquestes cartografies de ciutats i sobre l'arribada d'aquest equipament de la unitat especial desplegada a l'aeroport de Barcelona provenen de fonts amb un alt grau de fiabilitat. Això són informacions estrictament sobre el desplegament operatiu. Després hi ha altres indicis.

—Quins indicis?

—Una part de les dependències de la caserna de Sant Climent Sescebes, a l'Alt Empordà, havia estat ocupada per efectius policials. Doncs, abans de la declaració d'independència, aquests efectius van ser retirats, es van netejar les dependències i algunes ales de l'edifici que no havien estat ocupades i es van preparar per rebre efectius de l'exèrcit. També es va fer aquesta operació a la caserna del Bruc, per rebre nous efectius. També hem observat que es van acumular efectius militars, equipament i maquinària a les casernes més properes de l'Aragó, especialment a la província de Saragossa. Tot això són dades objectives que apuntaven a un inici de desplegament. Reforcen la veracitat de l'amenaça de violència contra la resistència. Una cosa són dades concretes que indiquen que hi havia moviment real i una altra cosa és la credibilitat de l'amenaça i quins missatges van enviar des del govern espanyol de fins on volien arribar.

—I aquest desplegament i les operacions que se'n podien desprendre s'havien de fer sobre la 'base legal' del 155?

—El 155 és un article que no permet fer tot això que han fet. Ara es batalla jurídicament, amb recursos, aquesta aplicació que se n'ha fet. Però, encara que no permet destituir un govern, dissoldre el parlament ni convocar eleccions, aquest article tan sols tenia possibilitat de ser aplicat amb èxit si les parts afectades no hi oposaven resistència. Si hi hagués hagut una resistència efectiva —no tan sols dels càrrecs institucionals, sinó amb una crida a la gent a resistir i protegir físicament les institucions—, quines possibilitats hauria tingut l'estat espanyol

El 166 preveu tres camins: l'estat d'alerta, l'estat d'excepció i l'estat de setge. Els dos últims són els que s'haurien pogut activar en aquesta ocasió

Hi havia una amenaça clara de violència desfermada si es proclamava la independència i no s'acatava el 155.

ALBERT SALAMÉ

de fer complir el 155 sense imposar un grau superior de repressió? Jo crec que eren molt limitades. Ni tan sols amb el desplegament de cinc mil agents que el govern espanyol va fer per a l'1 d'octubre, no n'hi hauria hagut prou per a fer complir el 155.

—Parleu de cinc mil?

—La xifra que es va donar de deu mil agents em sembla que no està contrastada per cap font ni demostrada. Jo calculo que hi ha uns cinc mil efectius extraordinaris enviats a Catalunya.

—Si no hi havia capacitat de fer complir el 155, com s'hauria fet? Amb el 116?

—Aquesta incapacitat de fer complir el 155 en cas de resistència no és una hipòtesi meua. Responsables d'alguns ministeris també van dir-ho en alguns mitjans de comunicació les setmanes prèvies a la declaració. Diversos mitjans van referir-se a la necessitat d'activar l'article 116 si es feia la crida a la resistència. I el 116 serveix bàsicament per a això. Davant la resistència de la població civil a l'aplicació d'una instrucció de l'estat, se suspenen

les garanties constitucionals amb una votació al congrés, de manera que s'esborren una sèrie de drets que dificulten molt la resistència efectiva. Són el dret de manifestació, de reunió, d'associació... I també inclou el segrest –diria que amb aquesta mateixa paraula– de mitjans de comunicació. Són mesures destinades a poder fer una actuació contra les desenes de milers o centenars de milers de persones que poguessin fer aquesta resistència activa per a no obeir el 155.

—De quina manera s'aplicaria el 116?

—El 166 preveu tres camins: l'estat d'alerta (destinat a grans catàstrofes naturals o per accidents nuclears), l'estat d'excepció i l'estat de setge. Els dos últims són els que s'haurien pogut activar en aquesta ocasió. En tots dos es proposa la intervenció de l'exèrcit. En l'estat d'excepció, la intervenció es fa sota les ordres del govern i les autoritats civils, mentre que en l'estat de setge el govern és qui queda sota les directrius de l'autoritat militar. L'estat de setge és un salt qualitatiu encara superior. Però en totes dues situacions es preveu

que l'exèrcit intervingui per garantir les ordres donades pel govern espanyol.

—L'amenaça concreta arriba a la presidència de la Generalitat i al govern? Marta Rovira ahir en va parlar.

—El matí del dia 26 d'octubre, fonts de Presidència expliquen que els han amenaçat amb la intervenció de l'exèrcit. I diuen que els han amenaçats de culpabilitzar-los dels morts que hi pugui haver. La paraula 'morts' hi és, en l'amenaça. Però sobre com es va fer l'amenaça i qui la va formular, no puc ser més concret. La informació ens va arribar aleshores de fonts de Presidència. Caldria que el govern expliqués qui la va fer i en quins termes. Si l'amenaça hauria quedat en això o si hi havia una voluntat clara de complir-la i executar-la, no ho sabem. No sabem si haurien arribat fins al final. Sabem que els plans operatius del govern espanyol canvien clarament abans i després de l'1 d'octubre. Abans hi havia un desplegament acotat a l'àmbit policíac, i després comencem a veure actuacions circumscrites en l'àmbit militar. Si només hi havia voluntat d'espantar o

si hi havia determinació per a actuar, és molt difícil de dir.

—I el contingent policíac de cinc mil agents es reforça d'alguna manera abans de la declaració d'independència? Hi havia instruccions d'alguna mena?

—No tinc constància que hi hagués instruccions específiques i diferents de les anteriors. Sabem que es desplacen a Barcelona un parell d'unitats específiques. Unes unitats d'assalt preparades i equipades amb helicòpter, material subaquàtic, de clavegueram, material de tota mena... Són unitats que es fan servir habitualment per a assaltar edificis amb persones atrinxerades amb armament i disposades a resistir. És aquest perfil d'unitat que arriba després de l'1 d'octubre. Són els que queden instal·lats a les dependències de la Guàrdia Civil de l'aeroport de Barcelona.

—I aquesta mena d'actuació contra població civil, encara que fos sota l'empara del 116, no xoca amb la legislació europea?

—El problema de l'aplicació del 116 és que s'havia d'actuar contra una població civil que es manifestava de manera pacífica i que no anava armada. Ni duia cap tipus d'armes, ni utilitzava còctels Molotov, ni res d'això. És una població que no mostrava cap voluntat d'agressivitat contra ningú. Parlem de població que volia resistir pacíficament envoltant un edifici... Per tant, que l'aplicació de mesures coercitives de violència de l'estat contra persones que resisteixen pacíficament es faci amb l'exèrcit i no amb la policia, col·lideix clarament amb els articles 2 i 7 del Tractat de Lisboa. Aquests articles diuen que l'estat no pot actuar contra la seva població civil. No parlem d'algú que està armat o d'un grup de gent que té voluntat d'enderrocar el govern espanyol. Són supòsits que no es donaven en aquest cas. Aquests articles del Tractat de Lisboa pretenien precisament que això no pogués passar dins el marc de la Unió Europea. Si l'estat espanyol estava disposat a traspassar aquesta línia enviant unitats militars contra la resistència

'A ulls de l'estat espanyol, la Guàrdia Civil sempre ha estat el cos al qual s'han encarregat les missions més difícils'. ALBERT SALAMÉ

pacífica, ens hem de demanar si l'estat espanyol estava disposat a saltar-se els tractats europeus que té signats i a ser sancionat per la Unió Europea o, fins i tot, a ser-ne expulsat.

—Per què el govern espanyol ha donat la coordinació de les operacions fetes fins ara a la Guàrdia Civil?

—A ulls de l'estat espanyol, la Guàrdia Civil sempre ha estat el cos al qual s'han encarregat les missions més difícils. Les que necessitaven més confiança, una cadena de comandament més fidel i unes garanties d'execució d'aquelles ordres. És probable que el govern espanyol hagi donat el control dels operatius a la Guàrdia Civil per una qüestió de trajectòria, de confiança i operativa. El govern espanyol té més garanties de tenir menys problemes amb l'actuació de la Guàrdia Civil que la policia espanyola. Hi ha unitats d'antiavalots de la policia espanyola que executen les ordres de manera més violenta i antidisciplinària que no pas en les unitats de la Guàrdia

Civil. Hi ha més casos d'actuacions que vulneren el protocol en la policia espanyola que en la Guàrdia Civil, en relació amb l'ordre públic. Segurament es volia tenir unes mínimes garanties que les ordres s'executarien amb precisió, per molt violentes que fossin.

—I quin paper haurien tingut els Mossos en tot això? Haurien quedat al marge de tot plegat?

—Em remeto al que va dir públicament aquells dies algun responsable de Mossos per la Independència. Es va dir que no obeirien les ordres de l'estat i que eren tres-cents mossos compromesos a ser fidels al govern de la Generalitat. Suposem que aquesta xifra de tres-cents —que és molt petita— fos real. I que hi hauria hagut tres-cents mossos disposats a no obeir les ordres de l'estat. On hauria arribat, això? Fins on hauria estat disposat a arribar l'estat? Hi havia una disposició real de no obeir les ordres de l'estat? Tan sols era una declaració d'intencions? Jo no tinc elements per a dir què hauria passat. Però

penso que, si les coses haguessin anat mal dades, els mossos haurien optat molt majoritàriament per dues vies. D'entrada, ser fidels a la legalitat espanyola. I després, mantenir una certa passivitat d'actuació i escudar-se en uns criteris de proporcionalitat i oportunitat per no haver d'executar determinades ordres. L'opció de la desobediència la veig difícil. No crec que ho hagués fet un volum significatiu d'agents.

—En qualsevol cas, l'estat espanyol no es fia dels Mossos ni abans ni després del referèndum. Sempre fa servir les policies espanyoles per a actuar...

—Jo crec que és perquè no té garanties que els Mossos executessin les ordres de la manera que l'estat voldria que ho fessin. Una cosa és donar una ordre a un cos policíac. I una altra és tenir un control efectiu sobre com s'executarà aquella ordre. I, molt sovint, la manera d'executar ordres és més important que l'obediència concreta. L'exemple clar el trobem l'1 d'octubre. Els Mossos d'Esquadra van obeir i van executar l'ordre. Però ho van fer d'acord amb la seva capacitat efectiva sobre el territori, que no podia abastar els dos mil tres-cents col·legis, i van recórrer als criteris d'oportunitat i de proporcionalitat. Si hi ha un fil de confiança entre el comandament policíac i el polític, l'ordre s'executa com vol el polític. Però si aquest fil no hi és, el polític no té garanties que es faci tal com voldria. Jo crec que el canal de confiança no hi és.

—I això ha canviat després del 27 d'octubre?

—Un cop el Ministeri de l'Interior ha assumit la cadena jeràrquica dels Mossos, hem vist que dona ordres que són idèntiques a les que donava el major Trapero abans de ser destituït. El ministre que es va queixar, va denunciar i va portar als tribunals el comissari Trapero acusant-lo de connivència amb el referèndum per haver actuat amb oportunitat i proporcionalitat, aquest ministre ara dona ordres d'actuar d'aquella manera. Ja és curiós. Per exemple, en el desallo-

tament de l'estació de Sants durant la vaga del 8 de novembre.

—Abans de l'1 d'octubre, va sorprendre l'excés de zel d'alguns grups de policies municipals contra el referèndum. Per què n'hi va haver?

—El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, fa poc més d'una setmana, va publicar una directriu d'actuació per a dos procediments oberts per policies locals de sancions per encartellades per al referèndum. La consigna del TSJC és d'arxivar aquestes causes. És molt probable que aquest criteri serveixi per a marcar la línia general d'aquests casos i vegem una cadena d'arxivaments de causes obertes en diversos municipis. És evident que les policies locals es van extralimitar absolutament en aquelles actuacions. L'ordre que provenia de la fiscalia era en relació amb la convocatòria institucional del referèndum. No era una ordre contra la gent que pengés cartells en el marc de la llibertat d'expressió. L'excés de zel va ser absolut per part d'algunes unitats concretes de policies locals.

—Quin és l'origen d'aquesta actitud?

—Aquelles actuacions van mostrar un cert tarannà d'alguns grups de policies locals de Catalunya. Un tarannà que ve d'antic. I que té l'origen en la manera com es van formar algunes de les policies locals. Els governs socialistes van optar per una política de no confrontació amb el falangisme, que era molt actiu a final dels setanta. Una part d'aquest falangisme anava armat i, fins i tot, havia fet servir les armes. Alguns càrrecs importants de policies locals els van ocupar membres de la Falange, per aquesta voluntat de no confrontació. Per exemple, a la ciutat de Barcelona, ho va fer el govern de Narcís Serra i, després, de Pasqual Maragall. Es van contractar molts falangistes per ocupar càrrecs a la Guàrdia Urbana. I això va passar a uns quants municipis de l'àrea metropolitana. Jo crec que l'excés de zel surt d'aquí. Té aquest mal d'origen per la cultura i l'herència de valors que han deixat en alguns efectius de les policies municipals. ■

L'excés de zel va ser absolut per part d'algunes unitats concretes de policies locals

Els governs socialistes van optar per una política de no confrontació amb el falangisme

La reacció repressiva de l'estat espanyol, sobretot durant les votacions del primer d'octubre, ha causat que els indecisos i els independentistes se'n sentin més desconnectats. ACN

La reacció de l'estat espanyol enroca els partidaris de la unitat d'Espanya i n'allunya encara més indecisos i independentistes

L'Aravot El pas a l'independentisme dels indecisos sembla anar condicionat a un projecte alternatiu més atractiu que l'actual, en què pagui la pena d'assumir els costos

SEDA HAKOBAYAN I ALEXANDRE SOLANO

Els esdeveniments dels darrers mesos, i la reacció d'un estat que ha estat capaç de vulnerar la seva pròpia legalitat per reprimir l'independentisme i ha renunciat a fer política, ha implicat un canvi profund en la societat.

La politització ha arribat a institucions que haurien de ser neutrals, mentre que, en conjunt, els qui s'oposen a la independència han fet encara més confiança, hi ha

una majoria a la societat catalana, d'independentistes i indecisos, que cada cop es troba més desconnectada de l'estat espanyol.

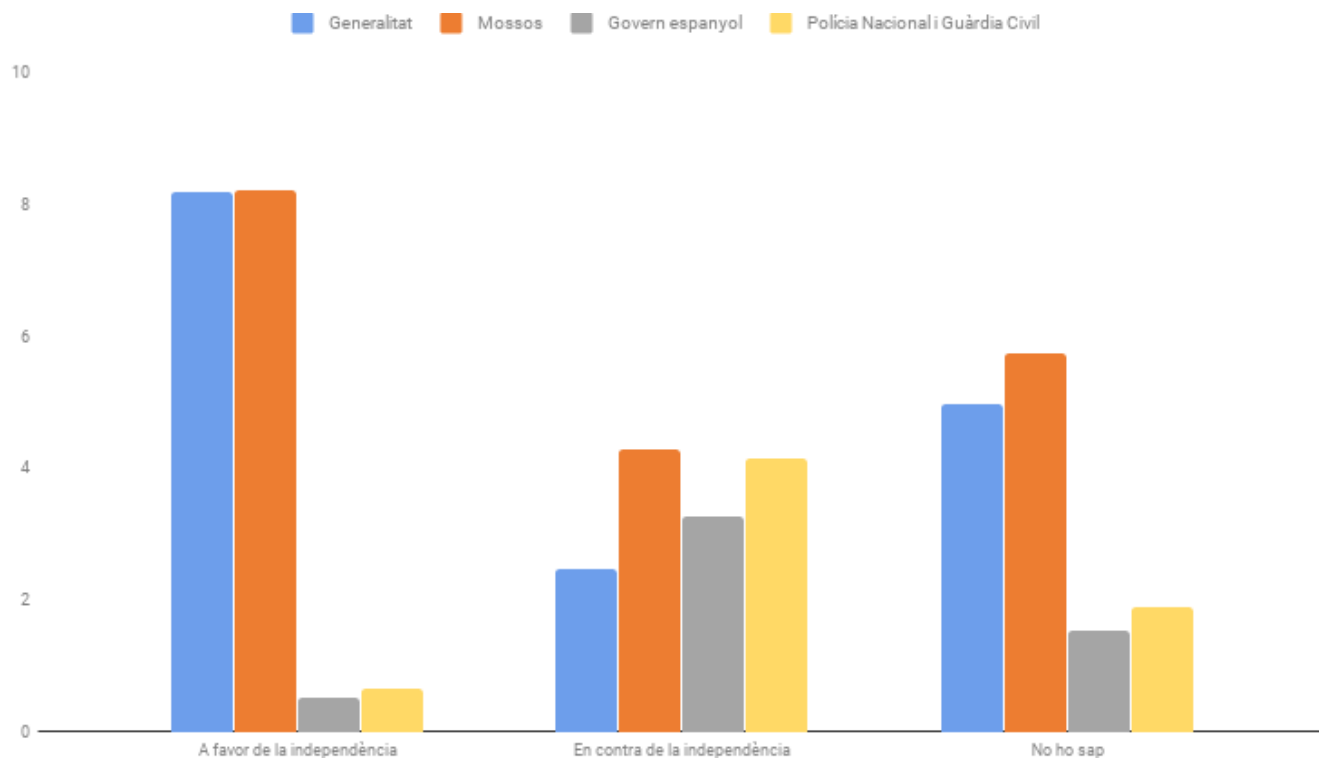
Una de les coses que ha sacsejat més la població ha estat el cas de l'1 d'octubre, del qual els independentistes i els indecisos valoren molt millor l'actuació de la Generalitat i els Mossos que no pas la del govern i la policia espanyola. En canvi, els contraris a la independència, consideren que el govern català va actuar pitjor.

La majoria dels ciutadans

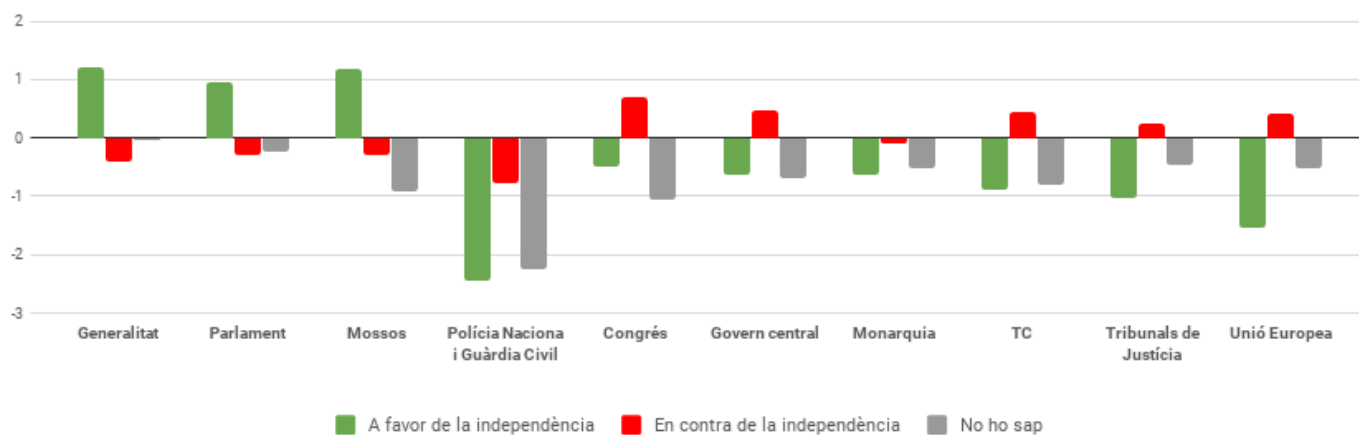
Una de les coses que ha sacsejat més la població ha estat el cas de l'1 d'octubre

ja tenien decidit si participarien no en el referèndum, però l'actuació estatal de les setmanes anteriors va mobilitzar, a més, una part dels indecisos. Prop de la meitat dels indecisos que van anar a votar al referèndum van decidir de fer-ho durant les setmanes anteriors, i un terç dels qui van votar ho van decidir aquell mateix dia (uns 60.000 votants).

La situació també ha augmentat el percentatge d'independentistes (un 7,6% més), i ara és el més alt d'ençà que es fa aquesta pregunta (48,7%). Els

Valoració de l'actuació de l'1-10 de les diferents institucions. Dades del CEO.

Confiança en diverses institucions. Dades del CEO de juny i octubre.

indecisos, que, tot i que són una part minoritària de la població representen prop de 361.000 ciutadans (una xifra similar al nombre de votants del PP (348.000), la CUP (336.000) o CSQEP (366.000)), a més, s'han acostat al trencament amb les institucions de l'estat espanyol.

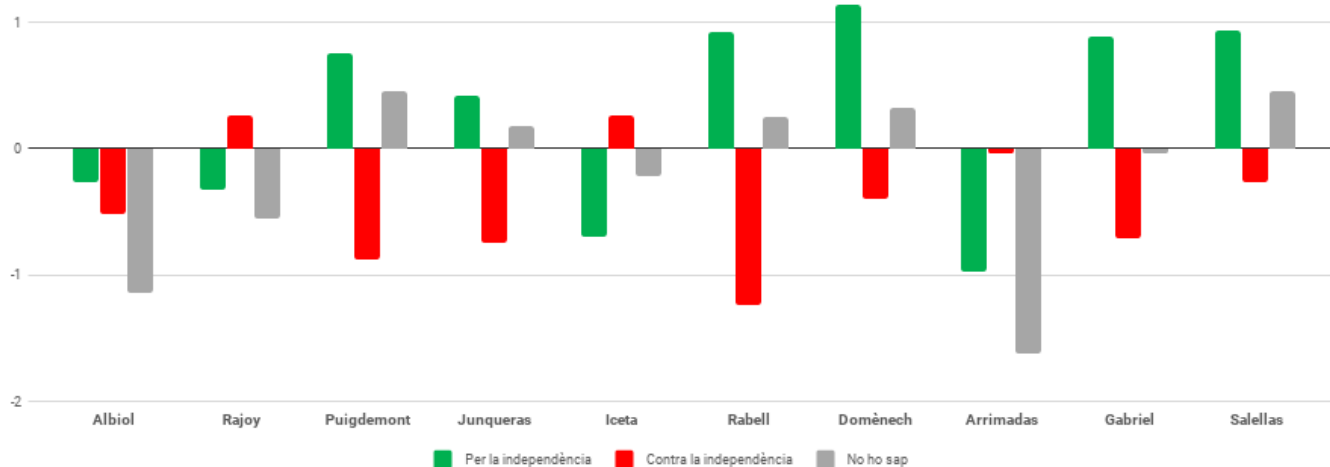
Desconnexió amb les institucions

El rebuig a l'aplicació del 155 ha obtingut un consens molt més gran que el de qualsevol altre projecte. Entre un 56% i el 66% dels catalans s'hi oposa. Aquest sentiment és gairebé unànime entre els votants del PDeCAT, ERC i la

CUP, però cal afegir-hi tres quartes parts dels seguidors dels comuns i una quarta part dels votants socialistes.

La valoració dels qui s'oposen a la independència ha evolucionat de manera inversa que la dels independentistes i bona part dels indecisos. Els partidaris de

El rebuig a l'aplicació del 155 ha obtingut un consens molt més gran que el de qualsevol altre projecte

Valoració dels diferents polítics. Dades del CEO de juny i octubre.

La desconexió i esgotament amb l'estat espanyol s'ha incrementat respecte al baròmetre anterior

l'estat independent fan una valoració de les institucions catalanes més bona; l'opinió dels indecisos més o menys es manté, i la valoració dels unionistes ara és més negativa.

Després de l'atemptat i dels fets de l'1-O, també s'ha polaritzat la figura dels Mossos, que continuen sent la segona institució més ben valorada, després de les universitats, i encara és aprovada per una majoria d'indecisos (5,47%).

En la majoria d'institucions estatals ha augmentat la confiança entre els partidaris de la unitat d'Espanya, mentre que els indecisos i els independentistes han perdut la confiança fins i tot en institucions que no són polítiques però han tingut un ús polític, com ara els tribunals de justícia, el Tribunal Constitucional, la monarquia o la policia espanyola.

És un problema greu per a la societat que la confiança en el sistema judicial o les

forces de seguretat depengui del posicionament sobre la independència. Els unionistes s'enroquen cada cop més en l'status quo, mentre que els independentistes i indecisos desconnecten de l'estat de què formen part i que cada vegada senten menys seu.

Un canvi també electoral?

La situació també ha causat canvis en el comportament electoral. Ara podria haver-hi nous indecisos, tenint en compte que hi ha hagut un viratge d'una part d'aquests cap a l'independentisme. Allò que és segur és que el perfil actual dels indecisos és molt diferent que fa cinc mesos.

Un canvi important respecte al baròmetre anterior és que la valoració dels líders independentistes i comuns, tant per part d'indecisos com de partidaris del sí, ara és més bona. En canvi, els indecisos ara fan una valoració més dolenta de Xavier García Albiol i Inés Arrimadas.

Però l'allunyament d'aquesta part de la població dels polítics i les institucions de l'estat espanyol no ha significat un acostament a les formacions independentistes. Un 38% dels indecisos assegura que va votar sí en el referèndum, però només un 11% d'aquests votaria la CUP o Junts pel Sí. En canvi, molts d'ells sí que votarien els comuns (31%). De totes maneres, la majoria encara no saben què votaran o simplement estan desmotivats amb la política.

La desconexió i esgotament amb l'estat espanyol s'ha incrementat respecte al baròmetre anterior. El pas a l'independentisme dels indecisos sembla anar condicionat a un projecte alternatiu més atractiu que l'actual, en què pagui la pena d'assumir els costs, però també a un projecte viable, amb un full de ruta creïble, que permeti de donar a l'independentisme una majoria indiscutible i irreversible dins la societat catalana. **III**

7DIES

{ La selecció de la setmana { 13-17 de novembre

Dimecres 15.

Manuel Delgado:

'Podíem estar preparats per a resistir, però no per a respondre l'agressió'

ALBERT SALAMÉ

Dijous 16.

Txell Bonet: 'Els altres presos li diuen que té molta sort de no haver de tenir remordiments'

ALBERT SALAMÉ

Dijous 16.

'Es pensen que la gent deixarà d'existir? Ja ho deuen veure, que la cosa no va així'

ALBERT SALAMÉ

Manifestació unionista ahir a Girona. ACN

L'extrema dreta espanyola també pren el carrer i es mobilitza més que mai

Societat Parlem amb els periodistes experts en moviments d'extrema dreta Jordi Borràs i Xavier Rius perquè ens expliquin el motiu de l'augment de la presència d'aquesta als carrers

JOSEP REXACH

Un dels cànctics més coneguts i que més s'han sentit en les últimes mobilitzacions independentistes és 'Els carrers seran sempre nostres'. Tot i que s'ha sentit freqüentment en les manifestacions de l'esquerra independentista, el gran públic també se'l va fer seu a partir de la gran concentració de protesta per la detenció d'onze membres del govern del 20 de setembre, el punt neuràlgic de la qual va ser davant la seu del Depar-

tament d'Economia. Podríem dir que, des de llavors, l'independentisme no ha abandonat el carrer. Però no ha estat pas l'únic. A espurnes, però contínuament, d'aleshores ençà l'unionisme també s'ha mobilitzat i, de retruc, s'hi ha acoblat l'extrema dreta espanyola.

Els grups ultres espanyolistes, fins ara, limitaven la presència al carrer en dates concretes, com el 12 d'octubre a Montjuïc, i en concentracions de caràcter xenòfob. De fet, la xenofòbia i la immigració eren els temes que sempre havien aglutinat

Els grups ultres espanyolistes, fins ara, limitaven la presència al carrer en dates concretes

mínimament l'extrema dreta, que es va quedar a pocs vots d'entrar al Parlament de Catalunya el 2010. La divisió entre els grups extremistes sempre ha estat una constant, però sembla que ara han trobat la unitat en la lluita contra l'independentisme. 'L'extrema dreta espanyola està dispersada i barallada des de fa dècades, però ara l'ha reconciliat la unitat d'Espanya. I què actua com a catalitzador? L'independentisme', explica Jordi Borràs, periodista i bon coneixedor dels moviments d'extrema dreta espanyolista.

El periodista expert en

Unes 200 persones es van manifestar el 8 de juliol a Sant Feliu de Llobregat contra la mesquita del municipi. Al capdavant, Josep Anglada. XAVIER RIUS

moviments xenòfobs Xavier Rius fa una reflexió similar. Així com la immigració no és pas considerada un problema per part de la majoria de la població, l'independentisme, en canvi, genera molta divisió, i els moviments ultres ho han aprofitat: 'Fins ara, anaven a la mesquita que volen fer a Nou Barris, i hi anaven quatre gats perquè el tema migratori tenia poc suport. En canvi, hi ha una part més gran de la població que és contrària a l'independentisme. I per això ells s'agafen a aquest tema, perquè és rendible', explica a VilaWeb.

Per una altra banda, hi ha un factor ideològic que explica l'augment de la seva presència als carrers i que ha ocasionat uns quants incidents. La ultradreta té l'origen en el franquisme, i la unitat d'Espanya és el nucli principal de la seva ideologia. 'Veuen l'actualitat política

La ultradreta té l'origen en el franquisme, i la unitat d'Espanya és el nucli principal de la seva ideologia

com un moment d'urgència en el qual han de sortir al carrer a manifestar-se perquè la unitat d'Espanya està per sobre de tot. O com deia aquell, "La unidad de España está por encima de la verdad", apunta Borràs.

Ultres entre unionistes

Ara bé, aquesta extrema dreta, que fins ara havia fet manifestacions poc nombroses, com ara les concentracions de protesta contra les mesquites o del 12 d'octubre, ara intenten que no sigui tan evident la seva presència per atraure gent que no és de la seva òrbi-

ta política. Hi ha un exemple molt clar d'això: la primera manifestació que van protagonitzar, dos dies després del 20-D, davant l'ANC, va ser convocada per la plataforma 'Por España me nuevo'.

Segons que explica a VilaWeb Jordi Borràs, darrere aquesta plataforma aparentment unionista, hi ha Democracia Nacional, que és un partit neofeixista; Somatemp, que és una organització d'extremadreta; Legión Urbana, que és la part activista de l'Hermandad de Antiguos Caballeros Legionarios de Barcelona; activistes de la falange... 'És clar, si tu veus totes aquestes sigles entre els noms de les entitats organitzadores, potser t'ho penses dues vegades abans d'anar-hi. Jo crec que, sense cap mena de dubte, és una estratègia per arribar a més gent', apunta. Aquella manifestació va acabar amb una

agressió als carrers de Gràcia, com mostra [aquest vídeo](#) publicat a TV3.

Rius també assenyala que la manifestació davant l'ANC va ser el punt d'inflexió de la mobilització dels ultres: 'A partir de llavors van anar ocupant el carrer. També s'han fet seu el lema 'Els carrers seran sempre nostres'. Surten al carrer sense por i saben que, fent una consigna per WhatsApp o Facebook, convocaran molta gent que abans no haurien convocat'.

El moviment ultraespanyolista no només s'amaga darrere unes altres plataformes, sinó que també ha aconseguit d'afegir-se a les manifestacions organitzades per l'unionisme. 'Els cànctics en són un exemple molt gràfic', explica Rius. 'Crits com 'Puigdemont a prisió' o 'Espanya és una i no cinquanta-una' fins ara només s'havien sentit a Montjuïc durant les concen-

Manifestants a Mataró. vw

tracions del 12 d'octubre. Però ara es poden sentir en manifestacions com les de Societat Civil Catalana i no és estrany veure gent de Ciutadans o el PP entonant-los.

Vegeu-ne un exemple. Una manifestació per la unitat d'Espanya que es va fer a Mataró el 4 de novembre va acabar amb el càntic 'Puigemont a prisión'. Aquesta manifestació va ser encapçalada per la líder del partit xenòfob Plataforma per Catalunya (Mónica Lora), José Manuel López (PP) i Juan Carlos C. Ferrando (Ciutadans).

Qui acompanya els tres líders polítics a les imatges és José Casado, un dels impulsors de la concentració d'aquell dia. A la imatge, apareix entre José Manuel López, que parla pel megàfon, i Mónica Lora. Va ser ell qui, en l'aturada de país del 8 de novembre, va amenaçar uns manifestants que tallaven l'AP-7 a l'altura de Cardedeu. 'Hem d'arrencar els cotxes i anar cap endavant.

Senyors, que no pari ningú. A prendre pel cul. No pareu, si es posa algú al davant, endavant. Fills de puta, maricons, gossos asquerosos.'

Un moviment violent i poc denunciat

Des del dia 22 de novembre, a les manifestacions unionistes hi ha hagut agressions físiques. El mateix dia 22 de novembre van agredir un jove a Gràcia; a Mataró van fer el mateix amb un noi que no va cridar 'Viva España', i divendres passat, a Sabadell, uns quants periodistes que cobrien l'acte van ser agredits i la policia local va haver d'evacuar-los per a evitar mals majors.

Tanmateix, Borràs no creu que s'hagi de parlar d'agressions ultres. En primer lloc, perquè aquestes manifestacions, com hem explicat, no sempre han estat convocades estrictament per l'extrema dreta. Ho veiem en els casos de la concentració de Societat

Civil Catalana del 29 d'octubre, de la de Mataró o de la de Sabadell. I en segon lloc, perquè no tots els agressors són militants d'extrema dreta: 'Un senyor que va amb una bandera monàrquica espanyola lligada al coll i pega algú que fa una foto o que encartella, no saps si vota el PP o Ciutadans. Hem de parlar de violència espanyolista, més que de violència ultradretana'.

Hi ha hagut concentracions en què s'han fet destruccions materials, com va succeir en l'assetjament a la redacció de Catalunya Ràdio, que afortunadament només va acabar amb alguns vidres trencats. O a Sant Cugat del Vallès, on, en una manifestació convocada per VOX i Somatemp, després d'insistir molt i amb la permissivitat de la policia local, van treure una pancarta de l'ajuntament que reclamava l'alliberament dels presos polítics.

'En general, hi ha molta impunitat cap a aquestes

agressions perquè, per començar, moltes no es denuncien', explica Borràs. El periodista comptabilitza per a l'anuari Media.cat les agressions que han fet l'espanyolisme i l'extrema dreta en els últims mesos i observa aquest fenomen: 'Moltes no es denuncien per por o per incredulitat arran d'un sistema judicial que empresona Jordi Sánchez i Jordi Cuixart i, alhora, ajorna fins a tres vegades l'entrada a presó d'alguns membres de la Falange pel cas Blanquerna. La gent veu això i no vol perdre el temps.'

De fet, explica que ell, en quatre anys, ha presentat una desena de denúncies a la policia i només n'ha arribat una a judici. 'Ara bé, jo crec que s'ha de denunciar tot. És importantíssim que la gent s'ho fiqui al cap. Perquè, si no, individualitzes el problema i, a més, col·labores amb aquesta impunitat.'

Pols mobilitzador

Des de fa uns dies, s'organitzen concentracions en diferents capitals de comarca. Si l'independentisme surt al carrer, l'unionisme no vol ser menys i intenta de mantenir el pols mobilitzador. I com hem explicat, l'extrema dreta espanyola s'hi afegeix. I ho fa en trobades descentralitzades arreu del Principat. Darrerament, hi ha hagut concentracions a Mataró, a Sant Cugat, a Sabadell, a Reus, a Girona i, ahir mateix, a Manresa. Però, segons les pàgines de Facebook que es fan ressò d'aquestes trobades, és molt probable que n'hi hagi més durant els pròxims dies. ■

MANUEL DELGADO

‘La qüestió era que podíem estar preparats per a resistir, però no per a respondre l’agressió’

Entrevista a l’antropòleg, un dels fermes defensors de reconèixer la condició de presos polítics als governants catalans empresonats

ALBERT SALAMÉ

JOSEP REXACH

L’antropòleg Manuel Delgado és un dels fermes defensors de la condició de presos polítics dels consellers catalans i també de Jordi Cuixart i Jordi Sánchez. Per què? ‘Principalment, la causa per la qual estan empresonats és una causa política.’ A partir d’aquí obre una interessant reflexió sobre qui pot ser

pres polític i recorda que durant els governs de CiU i el tripartit, les detencions que es feien a membres de col·lectius socials també han de ser considerades polítiques. Aprofitant la seva capacitat d’anàlisi, també hi parlem sobre com hem arribat fins aquí i com es presenten les eleccions.

—Com valoreu l’actuació del govern després de fer la declaració d’independència?

—Dubto. Bàsicament, no sabem què passa ni què ha passat. Treballem a partir d’indícis, fem inferències sobre elements que ens arriben a través dels mitjans de comunicació, però no sabem què passa.

Potser aquestes eleccions són el referèndum pactat del qual tant es parla

En aquest país hi ha hagut presos polítics, alguns dels quals, per cert, empresonats per CiU, ERC, ICV-EUiA i PSC

Només que hi ha una situació que no és la que alguns desitjaven, però que és molt lluny de la que hi havia fa cinc anys. Que la perspectiva d'una emancipació col·lectiva com la que implicava la independència és claríssim que no és morta. Com diuen els del futbol, hi ha partit. I per tant, és claríssim que potser ens han derrotat, però ells tampoc no han vençut. Hem de pensar que és tremendament feble, vulnerable i fràgil la victòria que ha assolit ara per ara l'estat espanyol.

—Han guanyat una batalla però no la guerra. Per què ho creieu?

—És clar que Catalunya no és independent. Però Espanya no ha recuperat Catalunya i això és la cosa més complicada que tenen al davant.

—Enteneu el govern quan diu que no estava preparat per fer front a una repressió com la que va venir.

—I tant. Hauria calgut una reacció vehement i decidida que hagués implicat fer front a la violència desencadenada contra bona part de la societat catalana. És clar, què hauria passat si ens haguéssim defensat? I qui hauria estat en condicions de fer-ho? Quan diem si estàvem preparats o no, la qüestió era que podíem estar preparats per a resistir, però no per a respondre l'agressió. Gairebé no estàvem ni preparats per a rebre els cops, però retornar-los era encara més complicat.

—Hem estat massa ingenus?

—Hi havia massa gent en aquest país convençuda que l'estat espanyol era, almenys, una mica democràtic.

—Sou partidari que els partits concorrin en les eleccions?

—Jo crec que sí, perquè es poden guanyar i serà divertit veure què passa. Ho dic des del punt de vista d'espectador. La causa d'una emancipació social i nacional continua vigent i crec que en certa mesura, això que han convocat –i vés a saber si no és per una imposició aliena– és una mena de referèndum. Potser aquest és el referèndum pactat del

qual es parla tant. Podria ser, i si més no, funcionarà com si ho fos perquè tindrà una dimensió plebiscitària.

—Però igual que el 27-S, els comuns diuran que no els sumin ni en el sí ni el no.

—Bé, seran comptats amb els del no, és claríssim. Passarà igual que el 2015. Tot i que ara diuen que fan costat als independentistes, a l'hora de comptar vots diran que hi van en contra. I així els anirà. Ja ho veuràs. Si et diuen que no ets en un costat, és que ets a l'altre. I no perquè ho digui jo: els unionistes ja els faran seus.

—Coneixeu el moviment dels comuns. Com valoreu la seva actuació en els últims mesos?

—En clau d'ambigüitat. Volen nedar i guardar la roba. Tenen una perspectiva de manar algun dia a Catalunya, perquè el seu model sempre serà Pasqual Maragall, però no s'atreveixen a ser allò que seria avui Pasqual Maragall, que és independentista. Però això els pot jugar en contra i que aquest 40% i escaig de vots que han tingut en contra en el trencament de govern amb el PSC acabi als socialistes. O a Ciutadans, vés a saber. Jo tinc claríssim que no penso votar-los. Aquesta mena de joc és el que els va costar dos diputats en les últimes eleccions.

—I ara es presentarà sense una part de Podem. Almenys la que representa Albano-Dante Fachin.

—Es veia a venir, home. En aquest àmbit, en les formulacions que fan els comuns i rodalia, trobem que hi ha gent que no és independentista però que està indignada amb la repressió que ha exercit l'estat espanyol. I n'hi ha una part, en la qual podem situar totes les formacions que la integren –Podem, ICV, EUiA–, que, en aquest tema, són a la dreta de Ciutadans. És que hi ha gent que és absolutament 'processofòbica'.

—Sou dels qui han dit del dret i del revés que els polítics catalans són presos polítics.

—És clar que són presos polítics, evidentment. Perquè principalment, la causa per

És claríssim que potser ens han derrotat, però ells tampoc no han vençut

Aprofitem la seva capacitat d'anàlisi per a conversar amb ells sobre els últims esdeveniments polítics.

ALBERT SALAMÉ

la qual estan empresonats és una causa política. Són presos de motivació política i que no han travessat una línia vermella que és la que per a alguns els desqualificaria, que són els actes de sang. Per aquest motiu els acusats de terrorisme no són considerats presos polítics. Però vejam, un anarquista et diria que, per definició, tots els presos són polítics. Perquè tots són víctimes d'un sistema injust.

—**Poseu-ne un exemple.**

—Una persona que, per exemple, atraca un banc, i ho fa per obtenir diners, representa que la seva actuació no és política en tant que no intenta incidir en la distribució del poder i la riquesa. Però si la seva acció tingués a veure amb aquest objectiu, el seu crim llavors seria polític. En aquest sentit, un membre d'ETA, si som estrictes amb aquesta definició, seria un pres polític. Una altra cosa és que considerem que el fet d'haver practicat la violència el desqualifica com a pres polític. Ara, entre uns governants que cometten el delictes, entre cometes, de respondre a les expectatives del seu poble, i un militant polític que atraca

bancs, hi ha una diferència important. I és bàsicament la violència.

—**N'haviem tingut, de presos polítics?**

—Evidentment, en aquest país hi ha hagut presos polítics, i alguns, per cert, empresonats per Convergència i Unió, empresonats per ERC, empresonats per ICV-EUiA i empresonats pel PSC.

—**A qui us referiu?**

—Doncs, tots els detinguts que hi ha hagut en les vagues generals, en els moviments estudiantils, en la lluita contra l'especulació immobiliària, tots els detinguts per la seva relació amb els moviments socials, pel seu activisme... Tots els qui han estat detinguts per la seva mobilització social en els últims quaranta anys, han estat víctimes de l'actuació de partits polítics al govern català.

—**Però ara hi ha l'agreujant que parlem de polítics elegits per votació.**

—Sí, això els dona una dimensió especial i intensa perquè, efectivament, es tracta de persones elegides democràticament. Però atenció, això és un agreujant, no els fa més polítics que aquells que arran de

terra van ser víctimes de la repressió a conseqüència del seu compromís social.

—**En una democràcia hi pot haver presos polítics?**

—Segurament, en un estat democràtic, no hi hauria d'haver presos polítics. Però jo no en conec cap. Jo crec que tots els governs són tiranies per definició, sense cap excepció. I en aquest sentit no conec cap règim democràtic i que sigui garant de la igualtat i de l'equitat entre persones, i que al mateix temps, avalii els drets socials mínims. Aquest règim democràtic no existeix i crec que no ha existit mai. Si més no, en societats complexes, però és claríssim que si haguéssim de posar un exemple d'una democràcia que en realitat no ho és, diríem l'estat espanyol.

—**I què són els presos de consciència? Amnistia Internacional utilitza aquesta denominació per a referir-se a Cuixart i Sánchez i als consellers.**

—Primer de tot, caldria suposar que el pres de consciència, com a conseqüència de les seves idees, és víctima d'algun mecanisme jurídic i policíac telepàtic.

I que està en condicions d'accedir al pensament de les persones. Les idees no cometen cap delictes. Cometent delictes les accions. O aquells que d'una manera o altra, guiats per les seves conviccions, actuen en relació amb la realitat per a canviar-la. I, en aquest sentit, sí que s'ha de parlar de presos polítics, perquè la seva intenció és afectar aquest àmbit de la distribució del poder i la riquesa, que és el que anomenem política.

—Sense l'acció no hi ha política.

—Exacte. Ser anarquista o comunista durant el franquisme no era delictes. Allò que feia que et poguessin perseguir era que tinguessis accions comunistes o anarquistes, que lluitessin per un món més just, que fossis present en les vagues i en les manifestacions, que repartissis pamflets. O que estiguessis organitzat. Però les idees són completament legals.

—Us vaig sentir dir que el ciutadà es pot acostar a aquest terme de dues maneres: els solidaris amb els que empresonen i els solidaris amb els que pateixen la presó. No hi ha terme mitjà?

—Sí, evidentment, però el terme mitjà és un dels dos bàndols. Això és com aquella obra de Bertolt Brecht, Santa Joana dels escorxadors, en què l'empresari pregunta als Capells Negres, que són com una mena d'ONG que en principi lluita pel benestar dels treballadors, de quin costat estan. I responen que de cap, és a dir, dels empresaris. La persona que et diu que no està de cap costat, vol dir està a favor de l'altre. No prendre partit és prendre partit, és prendre partit.

—Creieu capaç l'estat espanyol d'arribar a empresonar polítics?

—Home, observant d'on vénen alguns polítics i quina és la seva formació, sí que els en veia capaços. Més tard o més aviat era inevitable que els sortís el rampell. Alguns altres estaven convençuts que l'estat espanyol era democràtic. Segurament són els mateixos que han estat còmplices seus durant dècades.

—Quan parlem d'origens, us referiu als

origens del govern espanyol?

—Sí, però és que els orígens no són al darrere, sinó al l'arrel. I aquesta arrel és el franquisme. És descarat i aquesta és la qüestió. L'estat espanyol és un estat autoritari que ni tan sols pot dissimular la seva matèria primera i que, en tant que fa que alguns reclamin llibertat i democràcia, vol dir que no és capaç de propiciar-la. Si dic que l'estat espanyol és un estat feixista, puc exagerar, però sí que d'alguna manera o altre s'hi assembla.

—Per què?

—Perquè no hi ha hagut cap canvi en les esferes polítiques. No es va fer cap transició. La societat espanyola ha canviat molt més que no ens imaginem. I quan dic la societat espanyola, també em refereixo a una part important de la catalana, que ha compartit aquestes característiques. Això que nosaltres tenim un tarannà històric i culturalment democràtic, no és veritat. Una bona part de la classe política i econòmica dominant de Catalunya ha estat còmplice d'aquest estat agressiu i autoritari del qual ara som víctimes.

—Us referiu als governs catalans del passat de què parlàveu.

—Sí. Tots els que han ocupat el govern de la Generalitat han jugat aquest joc. No ho oblidem. Aquest país, Catalunya, ha tingut ICV a Interior, i l'època Saura la recordem. Les lluites contra el pla Bolonya les recordo perfectament i no van ser, precisament, unes mostres d'amabilitat i tolerància. Gairebé al contrari. L'actuació repressiva va ser brutal. I tenen raó aquells que, per exemple, recorden que les imatges de la policia atonyinant gent a la porta dels col·legis electorals no són gaire diferents de les que vàrem poder contemplar quan es va voler desallotjar la plaça de Catalunya durant el 15-M. Ara tothom s'ha adonat d'on som, però alguns ja ho sabíem. Hem de pensar que si aquest estat ha arribat fins aquí sense oposició ni ningú que el desqualifiqués, ha estat perquè ha tingut bons amics entre els nostres. Em refereixo entre els que ara es proclamen independentistes. ■

Bona part de la classe política i econòmica catalana ha estat còmplice d'aquest estat agressiu i autoritari del qual ara som víctimes

Si aquest estat ha arribat fins aquí sense oposició ni ningú que el desqualifiqués, ha estat perquè ha tingut bons amics entre els nostres

'NESSUN DORMA'

NÚRIA CADENES

El carrer de la Marina il·luminat amb la llum dels mòbils va crear una constel·lació del segle XXI. ALBERT SALAMÉ

«Hi ha una constatació clau: la gent no s'ha acovardit. De fet, si bé ho mirem, no ho ha fet mai. Ni tan sols els qui per primera vegada a la vida veien de prop les porres i els mètodes de la policia espanyola: no es van moure de lloc»

Quina ària preciosa, 'Nessun dorma'. Preciosa.

Des de dissabte que no me la trec del cap. Des de dissabte, sí, quan ho vam tornar a fer. Quan deien que el desànim i la tristesa i va resultar que els carrers de Barcelona van vessar de nou de determinació. I quan es van començar a encendre els mòbils. No sé si s'havia previst o si va ser obra d'allò que anomenen intel·ligència col·lectiva o una combinació o el que fos: va ser. I les imatges, els vídeos, encara avui posen la pell de gallina.

No es va viure una manifestació esclatant de colors i d'alegria, com altres que hem fet. No. L'11 de novembre hi va haver una manifestació seriosa, diguem-ne. I potser per això encara és més significativa. I representativa. Aquesta contenció. Aquest serrar les dents. Aquest sortir al carrer i que no sigui una repetició, sinó una altra cosa. Digna del temps que vivim.

Perquè dissabte es va demostrar que la gent d'aquest país és perfectament conscient del moment que vivim. De la gravetat del moment. I de la importància.

Hi ha un vídeo que resumeix millor que jo això que provo de dir. No són imatges especialment èpiques, especialment impactants ni especialment res. I, en canvi, contenen tanta

L'11 de novembre
hi va haver una
manifestació
seriosa, diguem-ne

Astorats,
tremolant, amb el
cor en un puny, com
fos: van defensar
les urnes

emoció, tanta veritat i tanta força (serena, continguda: força) que no se m'acut millor manera per explicar-ho que penjar-lo aquí. No sé qui l'ha fet. Me'l van enviar per whatsapp. És a l'estació de tren d'Arc de Triomf, a Barcelona. Gent que va a la manifestació. O que en torna. O que no hi pot arribar perquè hi ha entrades i sortides col·lapsades. I, de cop, seriosos, comencen a cantar. Així.

I d'aquí ve una constatació que em sembla clau: la gent no s'ha acovardit. De fet, si bé ho mirem, no ho ha fet mai. Ni tan sols els qui per primera vegada a la vida veien de prop les porres i els mètodes de la policia espanyola: no es van moure de lloc. Astorats, tremolant, amb el cor en un puny, com fos: van defensar les urnes. Igual com dissabte, quan alguns predicadors auguraven que ja s'havien cansat, van sortir, greus, a il·luminar els carrers i alguna cosa més que els carrers.

Darrerament hem vist una altra mostra important d'aquesta determinació: treballadors, funcionaris (funcionaris, sí) de les conselleries, que es manifesten contra l'ocupació de les institucions que ells fan funcionar. I que constitueixen assemblees en defensa de les institucions catalanes (ADIC, per tant, una altra sigla significativa que cal afegir als també significatius CDR). I que ara es volen coordinar. Aquest és l'exemple. N'hi ha més. Pertot. L'exemple de la gent. Que és qui ens ha portat fins on som (i mai, bé cal recordar-ho de tant en tant, mai no havíem arribat tan lluny).

I sí, és clar, l'estat espanyol també juga aquesta partida. I juga brut, com sap fer. I fa servir la força (bruta, també). I té exèrcit. Entrenat, a més, a actuar contra la població (l'única cosa que sap fer l'exèrcit espanyol, l'únic 'enemic' contra qui se sent valent).

L'estat espanyol juga com pot i de vegades, a més a més, l'encerta. Convocar-nos eleccions, conscient potser de la manera de ser i de fer que tenen els partits, de les dinàmiques en què entren de seguida (partidistes, és clar), ha estat, al meu entendre, un bon moviment. No compten, però, amb l'actor principal d'aquesta obra, que no són els partits, ni els polítics que els conformen, sinó la gent.

Els partits, recordem-ho, en el seu moment, quan es va proposar la consulta d'Arenys de Munt, s'hi van posar de cul. I, recordem-ho també, van quedar amb cara de peix davant d'aquella manifestació que, literalment, els va desbordar. Possiblement s'han trobat superats també pel manteniment, contra tot pronòstic, del referèndum de l'1-O.

Igualment els ha d'ultrapassar el 21-D.

És així com hem anat avançant fins ara. I és així com continua la història. Superant les velles inèrcies. Creixent a cada

Que ningú no dormi, per tant. I posem-hi música: 'Nessun dorma!'

Sempre és impossible fins que algú decideix que no. I canta, com fa Calaf, 'Esvaeix-te, oh nit!/ Tramunteu, estels!'

obstacle. L'estat espanyol ha convocat aquestes eleccions amb la convicció que desmobilitzarien, amb el somni, fins i tot, que no hi aniríem, o que no hi aniríem prou per a guanyar, i que podria posar cara de dir (aquesta cara que ja assaja i que li quedarà estafeta) 'mira lo que sale cuando se ponen urnas de verdad'.

Doncs hem de fer que es trobi que aquestes eleccions-trampa són unes eleccions-bumerang. Perquè la lliçó del 21-D serà la d'aquella andana d'estació. Amb aquella dignitat. I les xifres han de mostrar això que ja sabem: que hi ha més vots, i més escons, per la independència, per la llibertat. I que perseverem.

Hem de guanyar les eleccions del desembre.

I com més ben guanyades, millor.

Que ningú no dormi, per tant. I posem-hi música: 'Nessun dorma!'

Ja ho sé, que l'òpera de Puccini no parla de pugnes polítiques sinó d'amor. Doncs precisament per això. I perquè quan Calaf decideix que se la jugarà, que s'ha enamorat de Turandot (encara que sigui tan perillosa i aparentment tan gèlida), tothom li diu que ho deixi estar, que farà que li tallin el cap, que els enigmes no es poden resoldre, que uns altres ja ho han provat abans i no se n'han sortit. Perquè és impossible.

Sempre és impossible fins que algú decideix que no. I canta, com fa Calaf, 'Esvaeix-te, oh nit!/ Tramunteu, estels!', que...

'All'alba vincerò!' 📺

JORDI GUIXART I JORDI SÀNCHEZ, UN MES A LA PRESÓ

MERITXELL BONET

‘Els altres presos li diuen que té molta sort de no haver de tenir remordiments’

Entrevista a la companya de Jordi Cuixart quan fa un mes que està empresonat a Soto del Real

ALBERT SALAMÉ

PERE CARDÚS

Ens cita a l'estació de metro de Fontana, a Gràcia. Cerquem un lloc on prendre una infusió o un cafè a mitja tarda. Els dos primers llocs que havíem pensat estan tancats. Anem a petar a La Violeta, la casa de la festa. Una menta, un cafè, un tallat... Fa un mes que Jordi Cuixart és a la presó

acusat d'un delictes que no ha comès. Una mena d'escarment per haver fet un referèndum amb més de dos milions de participants malgrat la violència descarnada de la policia espanyola. I per haver respost amb una multitudinària mobilització contra l'intent de cop d'estat del 20 de setembre. Txell Bonet és la

companya de Cuixart. És periodista i té les idees molt clares. Encara la situació amb una fermesa sorprenent. Diu que Cuixart és fort i positiu, dins la presó. Parlem amb ella d'aquest mes nefast, de la vida dins Soto del Real i dels impactes de l'empresonament del president d'Òmnium.

JORDI GUIXART I JORDI SÀNCHEZ, UN MES A LA PRESÓ

Tan greus són la violència i la repressió com el silenci que hi va haver després

Tota aquesta història que passa, li passa al meu company, però jo ho visc com una cosa que passa al nostre país i a tothom

—Us havíeu imaginat que s'arribaria a aquesta situació?

—Era una possibilitat que teníem en compte. Sabíem que podia passar. Però fins que no passa, no veus la dimensió que té.

—Potser havíem confiat massa en la idea que no serien capaçs de portar la repressió tan lluny...

—Quan has dit això de 'no serien capaçs de...', si vols que et confessi el meu procés anímic en tot això, et diré que el dia 1 d'octubre va ser, per a mi, el punt d'inflexió. S'havia produït una escalada de la repressió, amb aquella recerca de butlletes i urnes, l'entrada als mitjans, les detencions del 20 de setembre... Ens semblaven coses que atacaven molt els nostres drets, però l'1 d'octubre va marcar un abans i un després. Jo vaig estar molt pendent de la reacció de les institucions europees per veure si denunciaven la violència policial repressiva. I em va frapar aquella impunitat. Tan greus són la violència i la repressió com el silenci que hi va haver després. Allò em va regirar l'estómac durant uns quants dies.

—I va arribar el dia que el van tancar.

—Això que va passar després amb el Jordi... La primera vegada que el van cridar a declarar a l'Audiència espanyola el vaig acompanyar. Aleshores van demanar que li apliquessin mesures cautelars. I la segona vegada ja hi vam anar més mentalitzats. Potser teníem la sensació que es tractaria d'una fiança desmesurada o una cosa així. Però ja ens plantejàvem qualsevol hipòtesi. La primera vegada ja hi vam anar amb una maleta per si se'l quedaven. Per mi, les coses més fortes han estat el mal que s'ha fet al poble, a la gent, i la manca de reacció d'Europa. Allò em va deixar molt tocada.

—L'empresonament dels Jordis va ser una venjança pel referèndum?

—Em costa de pensar així. Jo visc allò que passa i reaccio a cada cosa. Sí que és cert que l'acusació enrevessada del delictes de què els acusen fa pensar que volen associar-nos a coses molt grans. Perquè és un delictes que no han comès en cap cas. Em costa de fer servir la paraula venjança... Com la paraula ostatge... Costa molt que aquestes paraules surtin de la meua boca. Fins que no ha disminuït el gas, potser perquè Europa diu 'sotto voce' a Espanya que freni, jo tenia la impressió que anaven a sac a reprimir qualsevol cosa. El seu objectiu és fer por per aconseguir l'autocensura. Si a les deu del matí veus que colpegen gent que va a votar, et fa por portar l'àvia que gairebé té cent anys al col·legi. No sé si llavors l'estat espanyol era prou conscient de la mirada del món. Encara que el món no reaccioni com nosaltres voldríem, l'estat espanyol no té tanta impunitat com es pensa.

—L'empresonament de mig govern us fa témer la caiguda en un segon pla?

—No. Tota aquesta història que passa, li passa al meu company, però jo ho visc com una cosa que passa al nostre país i a tothom. La violència contra el poble el dia 1 d'octubre, l'aplicació del 155 i la manera com perillen les nostres institucions, l'amenaça sobre els nostres mitjans, els atacs a l'escola catalana... Tot i que el Jordi és el meu company, jo veig el seu cas com una part de tot això. És tan bèstia tot això que passa al país, que no puc comparar un cas amb els altres ni pensar si passarà a un segon pla. A mi també em fa por que el nostre sistema educatiu es vegi alterat. No ho puc comparar amb el fet que el meu company faci un mes que no viu amb mi. Són coses que em preocupen igual, però que tenen plans diferents. En relació amb l'empresonament dels membres del govern, em demano si s'acabarà unificant la causa. I em temo que no sigui tot més lent en el nostre cas.

JORDI GUIXART I JORDI SÀNCHEZ, UN MES A LA PRESÓ

M'ha fet veure que som un poble madur, solidari i que se sap autogestionar...

Txell Bonet encara la situació amb una fermesa sorprenent.

ALBERT SALAMÉ

—Hi trobeu res de positiu, a la vostra situació?

—Sempre hi ha una part positiva. Sempre. No tinc més remei que cercar els aspectes positius de tot plegat. Ens aferrim a les coses que trobem per sortir-nos-en. Tot plegat és un aprenentatge, és posar-se a prova... En aquestes situacions surt la millor part de cadascú. Jo no pensava que la gent es prendria l'empresonament del Jordi com si haguessin posat algú de casa seva a la presó. M'ha fet veure que som un poble madur, solidari i que se sap autogestionar... Potser no calia que ens posessin tant contra les cordes.

—Les proves que ens posa la vida...

—La meva relació amb el Jordi... Tots dos vivíem sense horaris, fent la nostra feina tan bé com podíem, i intentàvem trobar els nostres espais... Doncs ara el nostre espai són els cinc minuts merdosos de

conversa telefònica. Em sento unida a ell. Però és cert que el fet d'estar molt de temps separat d'una persona passa factura. Sé que s'ha de fer un esforç i que cal trobar l'encaix. Sí, és una prova que ens ha posat la vida i és a les nostres mans l'oportunitat de sortir-ne més forts.

—Esteu satisfeta amb la resposta popular que hi ha hagut? Hi ha gent que voldria anar més enllà de les concentracions de condemna... i que té una sensació d'impotència.

—No sé per què, però, dins la desgràcia, sóc positiva. La revolució social que fem en aquest país és perquè ens adonem que com a ciutadans tenim poc poder, però que tenim una capacitat transformadora si ens organitzem. Cada cop som més conscients que podem canviar les coses segons la mena de vida que fem, les marques que comprem, les empreses d'energia i telefonia que contractem...

Nosaltres pensàvem que l'ús de violència causaria un terratrèmol i que podríem apel·lar als drets humans, però potser només hi ha moviments de plaques tectòniques quan esclata la prima de risc. Que la gent sigui conscient que ens volen com a consumidors i que tenim la possibilitat de dinamitar-ho per mitjà del nostre consum. Això és important per a fer una societat més intel·ligent, encara que la transformació sigui lenta.

—Les vostres respostes són sempre de dimensió col·lectiva. Ho veieu així o són una cuirassa?

—Et puc assegurar que em surt de dins. Vaig tenir la sort de ser a Birmània per feina i vaig parlar amb presos polítics que han estat molt de temps tancats. No sé res de budisme ni he llegit llibres d'autoajuda... Però em sembla que els occidentals donem molta importància al jo. A l'individu com a centre. I em

JORDI GUIXART I JORDI SÀNCHEZ, UN MES A LA PRESÓ

passa que molts dies no tinc ni temps de pensar en la meua pròpia vida. Els esdeveniments arriben com una sotragada, però tinc poc temps d'aturar-me a pensar-hi.

—No pensar-hi gaire també és un mecanisme...

—Si penso poc en la meua vida privada i no em provocho el desig de voler anar a sopar amb el Jordi al vespre o de marxar al Montseny amb ell el cap de setmana, és perquè em surt naturalment. Portàvem un ritme de vida que ja no ens permetia gaire de fer aquestes coses. I ell també té una manera de pensar molt col·lectiva. Si ell es va posar en tota aquesta història, i a mi ja m'agradava tenir una parella que tingués aquesta vida, és perquè ja teníem aquest xip d'entendre-ho tot en clau col·lectiva. Potser sí, que d'ací a un temps m'aga-

farà com una ressaca. Però ara no tinc temps de fer-ho.

—El vostre fill ha fet set mesos. Això sí que deu pensar com anirà...

—Com que mai no havíem tingut cap fill, són coses que tampoc no et planteges fins que no et passen. Ara, el cap de setmana, el nen que pesa nou quilos, l'enfilo a la motxilla, anem cap a Soto del Real... El veu a través d'un vidre i reacciona... Però fins que no comenci a parlar i preguntis perquè els altres pares van a cercar els seus fills a la guarderia i nosaltres l'anem a veure darrere un vidre... Encara no m'hi he trobat i espero que no hi arribem. Però si mai passa, el meu fill ja haurà crescut amb aquest condicionant. De moment, jo visc al dia. Aquest problema encara no el tinc. Quan el tingui, ja li cercarem una solució. Sóc conscient que algun dia pot passar.

El nen que pesa nou quilos, l'enfilo a la motxilla, anem cap a Soto del Real... El veu a través d'un vidre i reacciona...

Bonet diu que Guixart és fort i positiu, dins la presó.

ALBERT SALAMÉ

JORDI GUIXART I JORDI SÀNCHEZ, UN MES A LA PRESÓ

—Feu l'exercici de pensar que això va per llarg i, si surt abans, serà una bona notícia?

—És exactament això, el que ens hem dit amb el Jordi. Que ha d'anar per molt llarg i que, si s'escurça, serà una bona notícia. No sé per què aquesta última setmana he tendit a pensar que potser tot seria més curt. Però no em puc aferrar a aquestes idees i esperances. Tothom em diu que no pot anar per llarg. Però tampoc no comptàvem amb la violència, ni amb el fet que empresonessin mig govern i l'altre mig s'exiliés a Brussel·les...

—Us heu preguntat si paga la pena?

—Mira, el Jordi és molt coherent. Ha fet sempre tot el que ha pogut per fer avançar aquest país. En aquest cas, se l'acusa d'un delicte que no ha comès. Tot és un nyap jurídic. I ara ell està serè i convençut de la feina feta. Dins la presó, té molt bona relació amb els altres interns. I li diuen que té molta sort de no haver de tenir remordiments. Té una gran tranquil·litat d'esperit. Hem d'esperar que la veritat s'imposi, amb el testimoni dels guàrdies civils i els mossos, els recursos presentats... Quan a la teva vida no cerques la seguretat i t'impliques, ja assumeixes uns riscos. Forma part del joc.

—I si li proposen de renunciar a la seva activitat independentista a canvi de sortir, què passaria?

—Ell sempre em diu que és el president d'una entitat cultural que vol difondre i defensar la cultura catalana, la llengua, i fer país. No pensa que faci res mal fet. I no té sentit deixar-ho de fer. Em costa molt parlar per ell. Només puc dir que és una persona molt implicada i amb uns principis molt forts. No li agrada que li diguin què ha de fer.

—Una de les seves obsessions d'aquests últims temps ha estat establir ponts i reforçar vincles amb la gent dels comuns. Us ha sobtat la reacció equidis-

tant que ha tingut la majoria d'aquest món?

—Em costa parlar de política i prefereixo no entrar-hi. Sóc molt 'outsider' i ja no espero res de ningú. Prefereixo no jutjar-los. Només puc dir que el Jordi és una persona que, malgrat tot tot, sempre voldrà bastir ponts. I som dels que mai no llancen la tovallola.

—Us ha sorprès alguna mostra de solidaritat que no esperàveu?

—Em sobta veure persones completament desconegudes per mi, que no em coneixien de res abans, que se m'acosten plorant i tan tocats que estan més fums que jo. Penso com la gent els tenia realment dins casa seva. M'ha sorprès com de dolguda està la gent.

—Heu dit que escriu molt a la presó?

—Sí. Explica que fa un diari de la presó. Coses que passen allà dins, reflexions polítiques... Una barreja amb molts 'flashbacks'. Una cosa que em va dir des dels primers dies de ser allà dins és que li venien molts records de moments passats. Escriu sobre totes les persones de qui ha après alguna cosa, per molt llunyana que fos la seva relació. Té una gran capacitat d'empatia. I s'ha interessat per quin motiu estan a la presó les persones amb qui comparteix mòdul. A vegades, arriben nigerians que no saben que tenen dret a un advocat d'ofici i ell els ho explica. Escriu instàncies per a molta gent que no sap escriure bé, que no en saben o que se n'han oblidat. I li demanen que els ajudi a escriure. Això li agrada molt. Sentir-se útil. S'ha fet el seu microcosmos allà dins. I també té bona relació amb els funcionaris. És fort i aquesta fortalesa ens retroalimenta a mi i a la família. El seu estat d'ànim és positiu.

—A partir d'ara tindreu més peticions d'editors que de periodistes...

—Ja ho veurem. Espero que sigui un llibret molt breu. 'El meu mes a la presó'...

Tothom em diu que no pot anar per llarg. Però tampoc no comptàvem amb la violència, ni amb el fet que empresonessin mig govern

S'ha fet el seu microcosmos allà dins. I també té bona relació amb els funcionaris

JORDI GUIXART I JORDI SÀNCHEZ, UN MES A LA PRESÓ

SUSANNA BARREDA

‘Es pensen que la gent deixarà d’existir? Ja ho deuen veure, que la cosa no va així’

Entrevista a la companya de Jordi Sànchez quan fa un mes que és tancat a la presó de Soto del Real

ALBERT SALAMÉ

PERE CARDÚS

Ens cita a casa seva. Fa tan sols vint-i-quatre hores que ha pogut visitar amb els fills el seu marit a la presó de Soto del Real, a Madrid. L'absència de Jordi Sànchez es fa més difícil a mesura que van passant els dies. L'arbitrarietat de l'empresonament preventiu per un delictes que no ha comès deixa l'esperança a la

intempèrie. Els fills, amb unes edats que ja ho entenen tot, fan preguntes, s'enfaden i fan petits passos endavant inesperats. Susanna Barreda espera que algun moviment produeixi el canvi que torni Jordi Sànchez a casa. Agraeix les mostres d'escalf i de suport de la gent –sovint espontànies i sorprenents– i explica que ell li dóna força

des de dins la presó. El president de l'ANC li ha demanat si creu que s'ha de presentar a les eleccions. I ella i els fills li han dit que faci allò que cregui que ha de fer. Té tot el seu suport.

—Ha passat un mes, ja. Continua igual de fort que els primers dies, en Jordi?

JORDI GUIXART I JORDI SÀNCHEZ, UN MES A LA PRESÓ

Hi ha una voluntat de venjança molt clara. Per allò que ell i en Cuixart representen com a presidents de l'ANC i Òmnium

La gent sap que han saltat una línia vermella i han vulnerat els drets humans

—Sí. El vam anar a veure dimarts. Vam fer el primer vis-a-vis en família. En vam parlar. Ell se sent molt fort. Molt optimista. Jo ahir estava una mica deprimida i ell, en canvi, estava molt optimista i amb les idees molt clares. Perquè està molt convençut del que ha fet. Diu que s'arribarà a bon port.

—A vegades són els de dins que animen els de fora, tot i que sembla que hauria de ser al revés...

—Nosaltres hem tingut dies de tot. I jo ahir estava molt fluixeta i ell, molt fort. Però ell és optimista de mena i sempre ha tingut les idees molt clares. Sempre ha tingut aquesta actitud. La premsa ha publicat coses que no eren veritat sobre el seu estat dins la presó.

—S'havia fet córrer que havia tingut problemes amb alguns altres presos...

—Res de res. Són coses que diuen per desmoralitzar. Per fer pressió psicològica. Per exemple, un d'aquests que deien que va demanar el trasllat de cel·la perquè en Jordi li 'fotia la tabarra', hi tenia certa bona relació. I quan se'n va anar, li va regalar la seva ràdio. Li va dir que es quedés la seva ràdio perquè sabia que estava tip de la televisió on tan sols pot veure els canals espanyols.

—Com van viure els fills la primera trobada amb el seu pare a la presó?

—Suposo que ara estan millor que abans d'haver-hi anat. S'havien fet la seva imatge de com podia ser la presó i com devia estar el seu pare. No sabien com el trobarien. L'entrada a la presó és molt dura quan has de tenir contacte amb l'intern. Et fan més escorcolls. A mi em va tocar passar per l'escorcoll... Et passen gossos pel costat perquè no entris res amagat. Però s'hi estan força estona. Molta estona amb els gossos olorant els nens, a mi... Molta estona sota observació, passant per la Guàrdia Civil... Als nens els va impressionar tot aquest control. Però la relació a dins, en

una habitació, podent parlar amb ell, abraçar-lo... Va ser agradable. I en van sortir contents.

—N'havíeu parlat, de la possibilitat que l'empresonessin. Però sempre amb la idea que era una opció remota?

—El cap de setmana abans havíem fet com un comiat. Vam marxar al poble. Ell em va passar uns telèfons que havia de tenir. I en va parlar amb els nens. Però, en el fons, no pensava que entrés a la presó. Jo pensava que li demanarien fiança, però que no ingressaria a la presó.

—Penseu que és un càstig o una mena de venjança pel referèndum i per les manifestacions fetes?

—Jo crec que sí. Hi ha una voluntat de venjança molt clara. Per allò que ell i en Cuixart representen com a presidents de l'ANC i Òmnium. I com a mobilitzadors de la societat. És això que l'estat espanyol no acaba d'entendre: és la gent qui es mou i vol la llibertat. Pensen que és una invenció d'uns polítics i que, una vegada hagin liquidat aquests líders, la cosa s'acabarà. Es pensen que la gent deixarà d'existir? Ja ho deuen començar a veure, que la cosa no va així.

—Molta gent viu aquesta situació amb un sentiment d'impotència de no poder fer coses concretes per aconseguir la seva llibertat.

—Tant els dos Jordis com els consellers han despertat un sentiment molt profund en la gent. La gent sap que han saltat una línia vermella i han vulnerat els drets humans. Hi ha un sentiment d'injustícia molt estès entre la població. Hi ha molta gent afectada personalment per aquesta situació. M'aturen pel carrer i em diuen que cada dia pensen en ell. Em diuen que han plorat molt per ells. La gent té necessitat de fer coses perquè s'acabi aquesta situació tan aviat com sigui possible. No sé si es fan prou coses. Però nosaltres hem rebut tot l'escalf de particulars i de manera col·lectiva.

JORDI GUIXART I JORDI SÀNCHEZ, UN MES A LA PRESÓ

Em va dir que pensava que en sortiria un llibre... Em preguntava si creia que podia interessar. Mare meva! Tu què et penses?

Sánchez li ha demanat si creu que s'ha de presentar a les eleccions. I ella i els fills li han dit que faci allò que cregui que ha de fer. ALBERT SALAMÉ

—Us heu fet la idea que la cosa pot ser llarga i que, si s'escurça, serà una bona notícia?

—És la primera reflexió que ens va fer en Jordi Pina, l'advocat d'en Jordi. Va venir a casa el segon dia d'estar empresonat i va parlar sobretot amb els nens. Els va dir que en Jordi Sánchez no havia fet res mal fet. Que havien d'anar amb el cap ben alt. I que havien de pensar que això era una cosa que seria llarga. Que no es resoldria en un dia o dos. I és clar, pensem que pot durar, però el dia a dia es fa molt difícil i pesat. Fa un mes que és a la presó i la seva absència es nota.

—Necessiteu aïllar-vos de les informacions que corren... dels mitjans, de les xarxes?

—Totes les especulacions ho fan tot més dur. He decidit de no mirar la televisió. Tan sols miro el 'Telenotícies' algun dia. I les xarxes les segueixo amb distància. Miro el Twitter, però no entro a llegir discussions. La gent diu moltes bestieses

i això ens posa molt nerviosos. Mirem d'aïllar-nos i d'estar informats a través dels advocats. Perquè l'angoixa és cada vegada més gran.

—Quina activitat fa dins de la presó?

—Es lleva relativament d'hora. Va a esmorzar i després camina una hora i mitja cada dia al pati. Jo li preguntava: per on camines? Pel pati, em deia, fent voltes. Algunes vegades camina amb uns altres interns mentre parlen. I algunes altres vegades té la necessitat de caminar sol i més de pressa. Té un dia a la setmana per a anar al gimnàs una hora. I fa alguna activitat de lectura. Escriu molt i llegeix la correspondència. Cada dia li arriben moltes cartes. Dilluns va rebre cent cartes amb remitent. Quan hi ha remitent, tenen l'obligació de donar-li les cartes. El funcionari se li va queixar perquè es passava tot el matí obrint les seves cartes.

—Les obren i les llegeixen?

—No. Les obren per comprovar que només hi hagi papers escrits. Però les han d'obrir davant seu.

—Potser en sortirà un llibre, de tot això que escriu.

—Ell ja feia temps que deia que volia escriure. I ara que fa aquesta aturada obligada després d'un ritme de vida d'anar a mil per hora... Ha passat de mil a zero d'avui per demà. L'altre dia em deia que escrivia moltes coses. Em va dir que pensava que en sortiria un llibre... Em preguntava si creia que podia interessar. Mare meva! Tu què et penses?

—Rep informació d'allò que passa aquí?

—Té la ràdio que li va regalar aquest intern. A la televisió només poden veure canals espanyols. I diu que està tip de veure com parlen del cas català. Poden tenir la premsa que els portem en les visites. Quan hi vaig, li porto la premsa que he recollit de tota la setmana. I per

JORDI CUIXART I JORDI SÀNCHEZ, UN MES A LA PRESÓ

telèfon li expliquem coses en la trucada de cinc minuts que pot fer. I això no és cada dia. Té les trucades limitades i no sempre pot trucar a casa. L'advocat el va informant també.

—En Cuixart no anirà a les eleccions. Ell en té ganes?

—Va ser una de les coses de què vam parlar dimarts passat. Ens pregunta-va com a família què en pensàvem. Li vam dir que pitjor de com estem no hi estarem. I que decidís ell què creia que havia de fer.

—No us preocupa que el pugui perjudicar judicialment?

—No és clar si el pot beneficiar o perjudicar, anar a les eleccions. L'advocat tampoc no veu clar si pot passar l'una cosa o l'altra.

—Què us ha sorprès de les mostres de suport rebudes?

—Hem rebut molts whatsapps. Molta gent ens ha fet arribar el seu suport. I això s'agraeix. Pel carrer, m'he trobat que algú m'ha reconegut i m'ha abraçat. És això que us deia, que la gent ho viu d'una manera molt emocional. I és lògic. Abans d'anar a la presó, a en Jordi l'aturaven molt pel carrer per mostrar-li el suport i animar-lo a tirar endavant. Ara les mostres de suport són més personals. Més sentides. La gent viu això que ha passat com una injustícia i està dolguda. Cadascú reacciona a la seva manera. Aquesta senyora que em va abraçar em va demanar excuses perquè no em coneixia de res, però volia abraçar-me perquè en tenia necessitat. La gent que ha anat a les manifestacions sap com han estat. Veuen que els acusen d'una cosa que no té cap ni peus. Tothom sap que el dia 20 de setembre davant d'Economia els dos Jordis van fer tot el contrari d'allò que els imputen en l'acusació del fiscal i la decisió de la jutgessa. I la gent se sent partícip

d'allò que es va fer. I pensen que és molt injust que estiguin tancats per allò que vam viure tots.

—Us vau conèixer a la Crida. Ara teniu cap implicació política?

—No. Tot aquest temps que ell ha estat al capdavant de l'ANC ha estat molt trepidant. La presidència de l'Assemblea és molt absorbent. Els caps de setmana... els vespres... sempre hi havia activitats, reunions i viatges per tot el país. Cada dia anava amunt i avall. Aleshores, o decidíem passar dels fills o algú s'hi havia de dedicar i ser a casa. Si ell portava aquest ritme de vida, jo feia la meua feina i m'ocupava més dels fills.

—Uns fills que es deuen sentir orgullosos del seu pare.

—Sí. Orgullosos... I la petita va dient que el pare estava millor quan feia l'altra feina. Se sent orgullosa, però també està enfadada. No ha pogut treure encara aquest enuig que té. És molt tímida. Molt i molt tímida. I el dia de la manifestació va decidir que volia llegir el text ella. Va ser ella qui ho va demanar. Me la vaig mirar i li vaig demanar si realment ho volia fer. Va dir que sí, que ho volia fer pel seu pare. Va sortir en aquell escenari davant de tota aquella multitud i va llegir el text. Va ser una manifestació dura baixant tot el carrer de la Marina mentre la gent ens anava dient coses. Després d'allò, pujar a dalt i parlar davant de tothom era molt impressionant. I ella, des de la seva timidesa, ho va fer.

—D'aquestes situacions, en surten coses positives també...

—Espero que sí. Com a família, ens fa ser més forts. Hi ha coses que abans ens preocupaven molt i ara les hem relativitzades. Els fills han fet un canvi personalment aquest mes. Han crescut i han madurat. Han passat moments molt dolents, però han crescut com a persones.

La petita va dient que el pare estava millor quan feia l'altra feina. Se sent orgullosa, però també està enfadada

Els fills han fet un canvi personalment aquest mes. Han crescut i han madurat

LLUÍS PUIG

‘La declaració s’havia de fer, perquè així res no tornarà a ser igual’

El conseller de Cultura Lluís Puig explica en aquesta entrevista que no es pensaven que els consellers que anaven a declarar serien empresonats

ASSUMPCIÓ MARESMA

La textura de la pantalla de l'Skype agafa forma de presó mentre fem l'entrevista. Barrots de píxels. La imatge del conseller de Cultura, Lluís Puig, de tant en tant es fa borrosa, es deforma, la veu es perd una mica. La potència extraordinària de la tecnologia es fa imperfecta i materialitza que la distància entre Brussel·les i Barcelona és imposada per la força bruta. Res no és normal. Ni plàcid, malgrat l'intent d'aprofitar el moment. Cada paraula té un punt de gravetat superior al que tindria si no ens haguessin vulnerat el dret de comunicar-nos lliurement. Evidenciar això és aspre. És sentir allò que tanta gent d'aquest país sent: vivim amb neguit. La rutina ens incomoda i ens fereix per dins. No hi ha normalitat possible mentre el govern sigui a la presó o a l'exili.

La pantalla escup aquest sentiment mentre les paraules expliquen una història que segurament algun dia anirà amb majúscules. L'ofici i el càrrec ens obliguen a ser continguts. Les paraules es trenquen més d'una vegada. La veu, també. Intentem esquivar-ho. Fem preguntes i respostes. Volem saber què va passar el 27 d'octubre, com van viure els consellers aquell primer cap de setmana de República, com van decidir qui feia què i com, què passarà... Cap de les respostes no té tanta força com el dolor contingut que s'endevina. Hi ha la necessitat certa de continuar endavant fins a guanyar perquè hi ha molt en joc, tot, la llibertat.

En una de les respostes el conseller Puig explica com el govern a l'exili va saber que els seus companys de govern entraven a la presó. S'havien repartit els papers, uns a dins del país i uns a fora, dos escenaris per a una mateixa estratègia. Sabien a què s'exposaven, però no es pensaven que davant unes eleccions s'atreïssin a detenir vuit membres del govern amb mesures cautelars. Van veure com ho feien. Parla de veritat, d'una veritat íntima. Penso un segon. Ho escric? Segur que més d'un aprofitarà aquesta declaració per tornar a la bana-

Amb la imatge de la manifestació de dissabte es va donar al món un missatge d'una importància cabdal

Si no haguéssim fet aquella declaració on seria el poble de Catalunya? Estaria millor o pitjor?

litat dels adjectius. Jo hi veig la brutalitat de la batalla captada en un segon.

—**Vàreu veure la manifestació del dia 11?**

—La vam seguir en directe i quan es van encendre les llums dels telèfons mòbils i van il·luminar cap amunt hi va haver gent que quasi plorava. No eren catalans, era gent belga que no donava crèdit a allò que veien els seus ulls. A aquella hora, ja fosc, la manifestació va ser d'una bellesa plàstica extraordinària. Amb aquella imatge es va donar al món un missatge d'una importància cabdal; segurament cap de nosaltres no és capaç d'adonar-se com explicarà això la història, en el futur. I, veient aquesta força, penses: l'afecció o desafecció entre Catalunya i Espanya el dia 22 de desembre serà gaire diferent que la del 19 de desembre? Algú pensa que el 29 de desembre serà diferent que el 22 de desembre. S'han de fer aquesta pregunta. Veient tot el que passa és obvi que no podran fer res.

—**Aquests dies hi ha molt de rebombori sobre si estàvem preparats o no per a fer la declaració d'independència. L'altre dia vàreu ser molt clar...**

—Jo no vull entrar a criticar ningú, però vaig respondre perquè tenia la sensació que fomentàvem un discurs d'autoinculpació. Com si el poble de Catalunya i els centenars de milers persones que hi ha mobilitzades fossin ingenus, que no sabéssim què fèiem.

—**I què és el que penseu?**

—La societat catalana és molt madura i s'han de dir les coses com són. Era impossible que el govern tingués control de les fronteres, que tinguéssim exèrcit, que tinguéssim accés als mercats financers. Catalunya les té totes, les estructures d'estat, perquè són estructures socials. És evident que amb la declaració del dia 27 d'octubre ja sabíem que no hi havia res més preparat, més enllà d'algun símbol que s'hagués fet.

—**Però ho haviem de fer o no?**

—Per què no ho hauríem d'haver fet? Si haviem d'esperar a tenir un exèrcit i

controlar fronteres hauria estat una salvatjada. Però ho fèiem per fer un pas més, per trobar algú a l'altra banda de la taula i parlar de com resollem aquesta relació de veïnatge o no veïnatge entre Catalunya i Espanya. L'any 30 ja es deien les mateixes frases. És un problema endèmic no resolt. Calia fer el pas del 27 d'octubre i calia demostrar al món quin era el problema i la situació que vivíem. En pagarem un preu car algunes persones? Què passarà a partir d'ara? Evidentment ningú no té cap manual d'instruccions que digui com s'havia de fer la declaració, ni què s'ha de fer a partir del 22 de desembre, però en tot cas res no tornarà a ser igual. Aquest és el sentiment que vull expressar. No es tracta de si uns consellers o conselleres ho veiem d'una manera o d'una altra. Va haver-hi prou temps i hores de reunions per a veure com enteníem el moment i com hi havíem d'arribar. Jo vaig entrar el 5 de juliol i ja se n'havien fet durant divuit mesos. Si no haguéssim fet aquella declaració on seria el poble de Catalunya? Estaria millor o pitjor? Seria més apoderat, conscient de què vol ser, o ho seria menys?

—**Què en penseu?**

—Crec que fent allò que vam fer vam donar compliment al que havíem signat a l'abril, al Palau de la Generalitat. Allà, els consellers, els secretaris i directors generals vam signar el compromís de fer el referèndum i aplicar-ne el resultat. Per tant, allò que vam fer el dia 27 d'octubre va ser un compliment del compromís que havíem adquirit i signat d'aplicar la resolució del referèndum. O ho fèiem o dèiem que l'1 d'octubre no havia existit mai. Com podíem mensytenir l'1 d'octubre i aquesta defensa no violenta de les urnes, amb la creativitat i la imaginació, i els que van sofrir violència al propi cos. Com podíem desobeir aquest mandat? Fer la declaració passava davant de tot.

—**I això s'entén?**

—Sí, tot el món ho entén. Entén que som un poble pacífic, democràtic, cívic que no volem anar contra res i volem anar a favor de tothom.

*No hi ha cap país
d'Europa on pugui
passar una cosa així*

Els consellers i el president no es pensaven que davant unes eleccions s'atrevissin a detenir vuit membres del govern amb mesures cautelars. ACN

—Sobre què va passar el divendres 27 d'octubre hi ha molta confusió. Es pot explicar què va passar? Hi ha un rumor que hi havia trenta-set decrets preparats per a signar aquell mateix dia...

—Jo no tinc constància de si hi havia uns decrets per signar. Nosaltres teníem clar que hi podia haver represàlies i que havíem de veure com ens organitzàvem en aquell moment i descansar una mica. Parlem de divendres... A partir d'aquell moment tot va anar mot de pressa.

—Sí...

—Des de divendres a la tarda fins diumenge vam estar el cap de setmana reflexionant, rebaixant la pressió. Si no ho recordo malament, va ser diumenge a la tarda quan ens van demanar si volíem formar part d'una expedició fora de Catalunya per reunir-nos i pensar en les opcions hipotètiques que tristament han acabat succeint.

—Quines opcions vàreu preveure?

—Vèiem clar que ens feia falta un equip a Brussel·les, no únicament per a restar a l'empara de la justícia belga, sinó per-

què des d'aquí, amb el nostre president al capdavant, tenim una capacitat molt gran d'interlocució amb tot el món. Era inimaginable que fos possible des de qualsevol altre racó d'Europa. La proposta que ens va fer el president de venir a Brussel·les és ideal. Aquí podem parlar amb tothom dels cinc continents. La justícia belga farà allò que hagi de fer, però és evident que aquestes setmanes podem treballar aquí com a govern legítim a l'exili. Això ens permet d'explicar-nos a tot el món. Molts no sabien què passava a Catalunya, ni tampoc quina era la cara no tan amable d'Espanya.

—I quina altra opció vàreu considerar?

—Les dues opcions complementàries eren que alguns declararessin davant la justícia espanyola i els altres davant la belga. Això és el que vam pensar. Els resultats ja veieu si en són, de diferents. Potser l'Europa que tenim no és tan igual per a tots els ciutadans.

—No ús imaginàveu que podien empresonar els consellers que van anar a declarar, com a mesura cautelar? Pensàveu

que els que es quedaven al país podrien fer accions de govern?

—Pensàvem que als consellers que es presentaven a declarar a l'Audiència Nacional no els aplicarien la presó com a mesura cautelar. Per a nosaltres, era lògic i evident que podíem continuar treballant des de tots dos llocs conjuntament. La nostra depressió i tristesa quan vam saber-ne el resultat ens va fer molt mal.

—Estàveu junts quan vàreu saber que els vostres companys de govern entraven a la presó?

—Va ser... un cop fort, aquell. No l'esperàvem. A mesura que passava l'estona anàvem veient les peticions de la fiscalia i cada vegada el temor més gran. No esperàvem que es comencés un procés d'eleccions amb vuit consellers electes del govern de Catalunya a la presó. Tothom deia que l'Audiència no era el lloc competent per a tractar aquest cas. La prova, la tenim ara, quan el Tribunal Suprem reclama que li traspassi aquest cas. Tenim més de la meitat del govern a la presó per una Audiència Nacional

que no és competent per a portar aquest cas. Això és inaudit. No hi ha cap país d'Europa on pugui passar una cosa així.

—La decisió de qui es quedava en un lloc o en un altre va ser estratègica o personal?

—Des del primer dia vam acordar que davant les dues opcions, cada persona triés què volia fer. Hi va haver un respecte absolut a la posició de cadascú, perquè, més enllà de la responsabilitat de consellers o conselleres, hi havia uns aspectes familiars i personals importants a l'hora de prendre decisions. No sentíreu mai ningú que critiqui cap altre membre del govern per la decisió que es va prendre. La decisió es va prendre sabent que feia falta gent a Bèlgica i gent a Catalunya per a treballar en el camí que havíem començat.

—S'havia dit que éreu un conseller dels que veníeu? Hi va haver canvis?

—Jo el dia 31 d'octubre tornava a Catalunya amb Quim Forn i Dolors Bassa per fer algunes coses personals que havia de gestionar. El dia 1 vaig tornar a Bèlgica conscientment, tal com havia decidit.

—Feia molt poc temps que éreu conseller. Això us pesa?

—Els consellers nous som en Jordi Turull, en Quim Forn, la Clara Ponsatí i un servidor. En Quim Forn des de l'Ajuntament de Barcelona estava molt al cas de tot el que es feia, en Turull des del parlament també i jo feia set anys que era a la Direcció General de Cultura Popular. A l'abril, com a director general, ja havia signat el compromís de portar el referèndum endavant. La persona que ho va seguir des de més distància era la consellera Clara Ponsatí des d'Edimburg. No podem al·legar mai ignorància ni altres causes... Tots som adults i sabíem on ens ficàvem i el risc que podíem assumir. Tot i no ser imaginables aquestes mesures cautelars tan desproporcionadament salvatges que veiem.

—Tot plegat és molt dur.

—No és gens agradable veure quants

Clara Ponsatí i Lluís Puig entren a l'última reunió del Consell Executiu abans de la proclamació de la República. ACN

dies fa que els Jordis són tancats a la presó per haver intentat que la manifestació del dia 20 de setembre a la conselleria d'Economia fos pacífica; ni els dies que fa que són tancats els membres del govern; ni això que s'ha fet fer als membres de la Mesa del Parlament, etcètera, etcètera... Esperem que Europa en prengui nota i vegi que no és l'Europa que volem per al futur.

—Heu dit: això que s'ha fet fer a la mesa del parlament.... Creieu que als consellers també els faran una pressió molt forta per condicionar la seva llibertat provisional al fet que quedin inhabilitats políticament?

—No vull ni pensar-hi, deixa'm dir-ho així de clar.

—....

—Si ben aviat poden ser al carrer n'estarem encantats. El primer dret bàsic

Tots som adults i sabíem on ens ficàvem i el risc que podíem assumir

d'una persona és estar lliure. No pot ser que estiguin tancats per haver complert un programa electoral i que es vulgui fer veure que si se'n peneixen potser els donaran la llibertat. Això ja ho feia Torquemada durant la Inquisició. És esgarriós que et diguin que renunciïs a les teves idees i si no moriràs a la foguera. No vull pensar en això. Tant de bo el govern tancat a la presó pugui sortir-ne ben aviat.

—Sembla que us presenteu a les eleccions?

—Ja s'ha confirmat la llista?

—Diuen que sí. Ho podeu confirmar?

—M'ho van demanar i em vaig oferir tant al president com al PDECat. Els vaig dir que si els feia falta podien comptar-hi i vaig deixar els documents signats. Però tinc entès que és el dia 17 que es tanquen les llistes. Em sentiré molt a gust a la llista del president. La meua fidelitat és total al president com a símbol del país, com a institució, i mentre ell m'ho demani li continuaré fent costat.

—Què ha de fer el parlament el dia 22 si es guanyen les eleccions?

—A mi m'agradaria que el resultat del 21-D eixamplés la base social de les opcions catalanistes i de progrés. Són unes eleccions en què els vots compten tant com en el referèndum i m'agradaria que creixés el nombre total de vots i diputats. Si això passa, el camí serà continuar endavant. No sé a quina velocitat.

—Per què? Creieu que Europa reaccionarà?

—Serà una campanada més. Si després de tot això que passa augmenten els vots i els diputats arribem a un moment on poca cosa més hi ha a dir. Això seria important per a arribar a una taula de negociació per a parlar de com es refà el diàleg entre Catalunya i l'estat espanyol amb una relació tan malmesa. Hem de posar fi a aquest foment de l'anticatalanisme i que això doni vots. Amb aquestes fórmules salvatges que volen gestionar Catalunya no s'ha arreglat res. Tota la

feina que penso fer fins al 19 de desembre a la nit, que acaba la campanya electoral, serà amb l'ànim de fer créixer vots i diputats.

—El president ha de ser Carles Puigdemont?

—A la llista que jo he demanat d'anar sí.

—Heu vist les accions que han fet els treballadors del Departament de Cultura per mostra el desacord amb l'ocupació de les institucions?

—Sé que ahir van fer una cadena des del Palau Marc al Palau Moja, d'una extensió considerable. Tot el personal del Departament de Cultura són una gent extraordinària, des dels administratius, als tècnics, els equips de suport... Són una gent molt implicada amb la cultura del país. Jo només puc estar agraït de la seva presa de posició. L'article 155 ha impedit la compra de llibres nous per a les biblioteques públiques, ha vulnerat l'inici de creació de biblioteques, que era previst per a aquesta tardor, recordo que una era a Sort. El 155 ha aturat la restauració d'una de les façanes de la Seu de Lleida, i tantes coses... Ha aturat tantes altres coses! Costa molt d'entendre que per voler aturar unes mesures polítiques facin mal a la cultura, en qualsevol àrea. Això no es pot entendre de cap de les maneres. Cap polític no pot defensar que amb l'aplicació d'aquest 155 s'aturi res i que les persones en surtin perjudicades.

—En un moment com aquest, els funcionaris preserven la institució?

—La posició dels treballadors és d'una gran valentia. Jo només puc agrair-los i donar-los tot el meu suport. Sento un orgull molt gran quan veig això que fan. I m'arriba que aquesta actitud es va escampant per més conselleries. No pot ser que el senyor Millo digui que al país no passa res, que tot continua igual i que el país està en pau. Doncs no. Les biblioteques no poden comprar llibres nous i es deixen de fer coses cada dia. Fa mesos que tenim l'economia intervinguda. Com poden dir que tot va bé? ■

M'agradaria que el resultat del 21-D eixamplés la base social de les opcions catalanistes i de progrés

Les biblioteques no poden comprar llibres nous i es deixen de fer coses cada dia. Com poden dir que tot va bé?

Festivals El Dau de Barcelona

Festivals Dides Airenovenques

Fragments 'El cor és un caçador solitari' de Carson McCullers

VilaWeb { Paper >18-19/11/2017

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

*Sanjosex i Carles Belda, els artistes
que han enregistrat el disc de Càntut,
han estat les cares més visibles del projecte*

LA CANÇÓ POPULAR DE TOT EL PAÍS SE CITA A CASSÀ DE LA SELVA

Miquel Gil i Pep Gimeno 'Botifarra' són alguns dels músics del festival Càntut. CEDIDA

LA CANÇÓ POPULAR DE TOT EL PAÍS SE CITA A CASSÀ DE LA SELVA

Festivals Carles Belda, Joana Gomila, Roger Mas, Miquel Gil i Pep Gimeno 'Botifarra' són alguns dels convidats al festival Càntut

REDACCIÓ

Tot va començar amb un projecte etnològic que recollia cançons de la zona de les Gavarres. Després va venir un disc amb Carles Belda i Carles Sanjosex, que es va convertir en una ronda. I l'any passat va néixer a Cassà de la Selva el **festival Càntut**, que es torna a fer aquest cap de setmana. Durant tres dies, s'hi sentiran una vintena de propostes relacionades amb la cançó popular, amb noms com ara Artur Blasco, Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries, Urbàlia Rurana, Carles Belda,

Joana Gomila, Roger Mas, Miquel Gil i Pep Gimeno 'Botifarra'.

Al carrer, al bar, a les places, als restaurants, als teatres, a les botigues... qualsevol lloc és bo per a cantar i tocar. I això pretén el festival Càntut: que el cant i la música de tradició oral es facin sentir arreu i en diverses formes. El festival sorgeix de la web www.cantut.cat, dedicada a rastrejar la petja del cant de tradició oral de les comarques gironines, però que valora i relaciona aquest repertori amb altres territoris de parla catalana amb concerts, tallers o exposicions.

El Festival comença amb la inauguració de l'exposició coproduïda amb el

Festival Ésdansa de les Preses 'Peret Blanc de Beget', que es podrà veure fins al 30 de novembre a Can Trinxeria. A continuació, serà el torn de Roger Mas que, acompanyat d'una desena de músics dalt l'escenari, oferirà la seva obra més reconeguda, *Les cançons tel·lúriques*. Tanca la primera jornada el Càntut al Bar, una de les propostes que més van entusiasmar els assistents l'any passat, en aquesta ocasió amb Joan Boada Bandulimejant i Corrandes són Corrandes.

El dissabte començarà de bon matí amb el Càntut a les Botigues, una cantada itinerant a càrrec de la coral infantil l'Esclop. Al migdia, serà el torn del Bàllut,

El dissabte començarà de bon matí amb el Càntut a les Botigues, una cantada itinerant a càrrec de la coral infantil l'Esclop

Sanjosex en una actuació del festival Càntut. ACN

un ball participatiu amb Ballaveu i la col·laboració dels Amics de la Sardana de Cassà de la Selva. Una hora més tard, el mateix espai acollirà una sessió de música punxada en una furgoneta dels anys 60. Serà a càrrec de Dj Mussol, *alter ego* del periodista i crític musical Ferran Riera, amb cançons picants, coents, eròtiques, irreverents i poca-vergonyes de tota la vida.

A l'hora de dinar, torna una altra de les propostes que més van entusiasmar els assistents l'any passat: el Dinar de Cantadors. A l'hora del cafè, una nova sessió amb el reconegut músic vallesà Carles Belda sota el nom Pd Belda, amb

un repertori de sardanes a ritme beat i jotes fetes soul. Seguidament, Urbàlia Rurana oferirà un concert en què presentarà el seu darrer disc, *De tornada a les ribes*, un àlbum amb cançons populars valencianes, temes de tradició mediterrània i composicions pròpies. El festival prosseguirà vinculat al País Valencià amb Miquel Gil i Pep Gimeno Botifarra, que presentaran l'espectacle *Nus*.

El diumenge començarà amb la presentació del nou número de la revista Descobrim, dedicat al cant a Cassà de la Selva. Més tard serà el torn de Joana Gomila que, partint de tonades populars i teixint noves sonoritats, convida a vi-

atjar per les ressonàncies de la música popular de Mallorca. A la tarda arribarà un dels principals investigadors i divulgadors del folklore: Artur Blasco. En aquesta xerrada-concert presentarà material audiovisual del fons que ha anat creant durant més de cinquanta anys, anomenat *A peu pels camins del cançoner*. Tancarà el festival l'actuació d'un dels grups més actius i reconeguts de la música tradicional, Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries, que presentaran el disc *No tinc diners*. Un àlbum impregnat d'arrel i de jotes ple de cançons que ironitzen i denuncien la crisi econòmica. ■

L'objectiu de mostrar aquestes peces inacabades és fer visible el procés de creació dels artistes de circ. CEDIDA

ARTISTES D'ISRAEL, IRLANDA I FRANÇA A L'EXTENDED PERFORMANCE

Circ La Central del Circ mostra espectacles inacabats que pretenen d'alterar els principis del circ tradicional

REDACCIÓ

La Central del Circ acull aquest cap de setmana l'Extended Performance, un conjunt d'espectacles de circ en construcció intimistes. EP és l'acrònim d'Extended Play, una peça musical que es troba a mig camí entre un single i un long play, com és el cas de les maquetes de vint minuts.

L'objectiu de mostrar aquestes peces inacabades és fer visible el procés de creació dels artistes de circ. A més, l'esdeveniment pretén de presentar propostes innovadores que alteren els

principis fundadors del circ i esdevenir un aparador de les tendències del circ contemporani.

En destaquen tres espectacles provinents de França, Israel i Irlanda: a *La Chute*, els equilibris sobre una bola volen ser la metàfora dels obstacles vitals i de la importància d'aixecar-se una vegada i una altra quan ensopeguem; *ZOO* col·loca la dona a terra i l'home en l'aire per tal de mostrar la complicitat d'una relació en què la lluita i l'afecte es confonen, i a *The Whistle*, l'interpret té un xiulet i l'audiència obre i tanca els ulls en funció de les vegades que el bufa. ■

UNA EXPOSICIÓ AL MUSEU DE PREHISTÒRIA DE VALÈNCIA REVELA ELS MISTERIS DEL VAS DELS GUERRERS DE LLÍRIA

Exposicions 'L'Enigma del vas' té com a protagonista una de les peces més extraordinàries de l'art ibèric

Detall d'una de les peces de l'exposició. vw

REDACCIÓ

El Museu de Prehistòria de València acaba d'inaugurar l'exposició temporal 'L'Enigma del vas. Obra mestra de l'art ibèric', que té com a protagonista una de les peces més extraordinàries de l'art ibèric: el got dels guerrers de Lliria. Aquesta peça del segle III aC va ser trobada l'any 1934 al jaciment del Tossal de Sant Miquel fragmentada i parcialment cremada. Per la singularitat de la seva execució, és

considerada una obra mestra. Tot i això, està plena d'enigmes que l'exposició intenta resoldre.

Aquest extraordinari objecte permet de narrar una història social i donar resposta a qüestions elementals que guien la investigació arqueològica: per a què es feia servir? Qui el va encarregar? Per què es va destruir? L'exposició aborda aquestes preguntes i l'enigma principal: el significat del seu impressionant fris decorat. Així mateix, situa la peça en el seu context històric i fa un exercici d'investigació arqueològica: mira d'esbrinar

la manera com un objecte del passat permet de narrar la història de la gent per mitjà de qüestions elementals.

A més, en la mostra, el got mostra tota la seva esplendor, després d'una restauració molt exhaustiva. L'exposició es completa amb peces que il·lustren aspectes sobre el taller i l'autoria, així com objectes representats en el got, especialment l'armament que porten els genets i els infants. A més, s'hi mostren per primera vegada al públic documents, fotografies i dibuixos del moment en què el got va ser trobat.

EL 'ROOM SCAPE' MÉS GRAN D'EUROPA INAUGURA EL DAU BARCELONA

Festivals La fusió entre jocs tradicionals i digitals és un dels punts forts de l'esdeveniment

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana comença el Dau Barcelona, el festival gratuït del joc que s'organitza en diversos espais del barri de Sant Andreu. La principal novetat d'enguany és 'Dauville, joc d'escapada'. Aquest *room scape* és el més gran d'Europa i servirà per a inaugurar l'esdeveniment. Com en qualsevol joc d'escapada, els participants hauran de resoldre un enigma en un període de temps limitat. En aquest cas, el joc s'ambientarà a Dauville, una població minera fictícia a prop de Barcelona. Aquest punt de partida ha agradat tant que les entrades per a jugar-hi ja s'han exhaurit.

Les altres activitats destacades són el Dau Històric –un club de simulació històrica– i el Gran Dau, que comptarà amb dues-centes taules per a jugar en família. Al Dau Digital, s'encreuaran els camins entre el joc de taula i els jocs tecnològics, mentre que el Dau Pro acollirà professionals com ara editors, dissenyadors gràfics, blockeers i *youtubers*. També es podrà visitar l'exposició 'Jocs i joguines de l'antiguitat' al Museu d'Arqueologia de Catalunya.

Pel que fa a les personalitats convidades, hi participaran Michael i Alan Perry, considerats els millors escultors de miniatures del món. També hi haurà Seiji Kanai, un autor japonès de jocs minimalistes; Manuel Rozoy, creador del joc Time Stories; Étienne Mineur, membre d'una editorial especialitzada en productes híbrids físics i digitals; i Rubén Morato, creador del concepte de Phygital Game.

La principal novetat d'enguany és 'Dauville, joc d'escapada'. CEDIDA

Al Dau Digital, s'encreuaran els camins entre el joc de taula i els jocs tecnològics, mentre que el Dau Pro acollirà professionals

A les Diades Airenoventques hi haurà l'actuació del grup Llamp Te Frigui. FACEBOOK

CATALUNYA NORD CELEBRA VINT ANYS DE DIADES AIRENOVENQUES

Festivals Les diades fusionen castells i gralles amb teatre, concerts, correfocs i cercaviles

REDACCIÓ

Ara fa vint anys, l'associació Aire Nou de Baó volia crear una colla castellera i va demanar als Castellers de l'Albera si podien fer un assaig obert al seu poble. D'aquí no solament en van sortir els Castellers del Riberal sinó que l'assaig va ser l'embrí de les Diades Airenoventques. Aquest festival aplega aquest cap de setmana gran part de la cultura popular de Catalunya Nord. Fusiona les gralles i els castells amb teatre, concerts, correfocs i cercaviles.

L'activitat més destacada d'avui és l'obra El culte del pellot, representada per El Galliner. L'espectacle se situa el 2030 i reescriu un episodi històric del segle XVII: la revolta dels Angelets. Dissabte, els Diables i Bruixes del Riberal faran un correfoc i també hi haurà un concert de Llamp Te Frigui.

Diumenge, la jornada començarà amb una cercavila pels carrers de Baó amb Banyetes, Castellers, Gralles i Sorollosos. Els actes festius es clouran amb l'actuació dels Castellers de Castelldefels, els Pallagos del Conflent i els Castellers del Riberal. Tots aniran acompanyats de sengles colles de gralles.

'Jupiter's Moon' tracta sobre la tragèdia dels refugiats sirians a Hongria. KNM

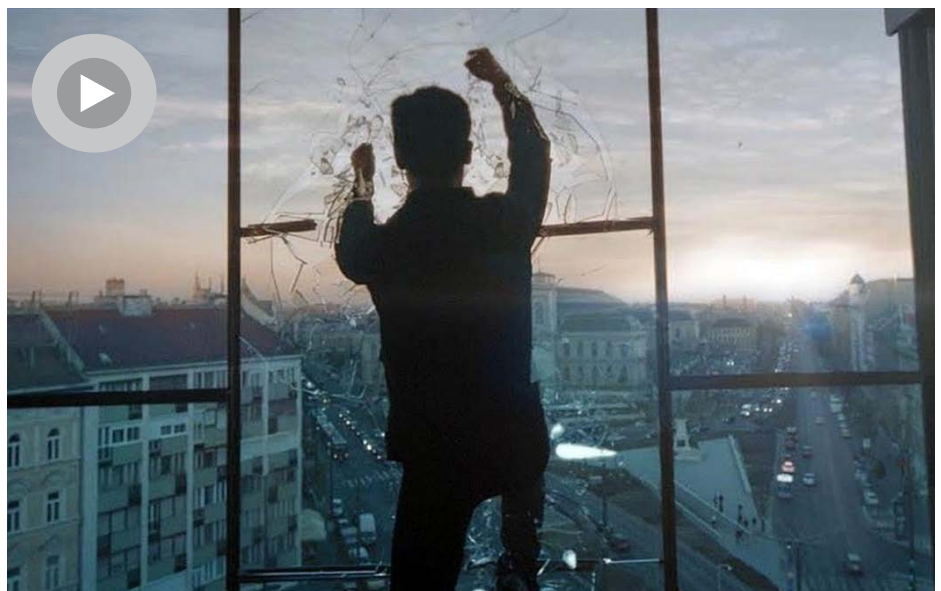
L'HONGARÈS 'JUPITER'S MOON', PREMIAT COM A MILLOR FILM DEL FESTIVAL DE SITGES, ARRIBA A LA GRAN PANTALLA

El film hongarès *Jupiter's Moon*, dirigit per Kornél Mundruczó, arriba aquest cap de setmana a la gran pantalla. Erigida com la millor pel·lícula del Festival de cinema de Sitges d'enguany, és una cinta que aborda d'una manera poc convencional la tragèdia dels refugiats sirians a Hongria. Una altra de les estrenes destacades és el film de superherois *Liga de la Justícia*, dirigit per Zach Snyder. És un dels més esperats del 2017 pels fans d'aquest gènere. Més noms destacats de la setmana són la colombiana *Los nadie*, la japonesa *Hacia la luz* i el drama *Una razón para vivir*, protagonitzada per l'actor Andrew Garfield. *L'Illa dels monstres*, d'animació, s'estrena aquest cap de setmana en català.

Jupiter holdja *Jupiter's Moon*

Direcció: Kornél Mundruczó. Intèrprets: Mónika Balsai, Brigitta Egyed; Merab Ninidze, Zsombor Jéger, György Cserhalmi. Gènere: Drama.

El jove emigrant Aryan és disparat quan intentar creuar il·legalment la frontera, i la ferida li atorga el poder de levitar. Amb l'ajut del doctor Stern, aconsegueix escapar-se d'un camp de refugiats. Fascinat pels superpoders d'Aryan, Stern veu l'oportunitat d'exploitar el miracle.

Justice League

Liga de la justícia

Direcció: Zack Snyder. Intèrprets: Amber Heard, Gal Gadot, Amy Adams; Henry Cavill, Jason Momoa, Ben Affleck. Gènere: Aventures.

Després dels fets que es van produir al film *Batman v Superman: El amanecer de la Justícia*, Bruce Wayne, Batman, comença a reclutar diversos superherois: Wonder Woman, Flash, Aquaman i Cyborg. L'objectiu d'això és enfrontar-se a una nova amenaça, mentre intenta acceptar la mort de Superman.

Los nadie

Direcció: Juan Sebastián Mesa. Intèrprets: Maria Camila Castrillón, Maria Angélica Puerta; Esteban Alcaraz, Alejandro Pérez Ceferino, Luis Felipe Álzate. Gènere: Drama.

Cinc 'germans' del carrer, que es coneixen enmig d'una ciutat hostil, formen un grup de joves units per les seves ànsies de viatjar que troben en l'art de carrer i la música un lloc per a refugiar-se i una possibilitat d'escapar-se.

Hikari

Hacia la luz

Direcció: Naomi Kawasi. Intèrprets: Ayame Misaki, Noémie Nakai, Chihiro Ohtsuka ; Tatsuya Fuji, Mantarô Koi-chi, Masatoshi Nagase. Gènere: Drama.

Misako es guanya la vida fent audiodescripcions de films i Nakamori és un fotògraf que és a punt de perdre la vista. Dues persones que aconseguiran connectar, tot i les seves diferències, per mitjà del cinema.

Carson McCullers no és únicament una autora imprescindible, sinó una de les que tenen més possibilitats de convertir-se en escriptora de capçalera de qualsevol lector inquiet

Eugènia Broggi

NOVA VERSIÓ DE 'EL COR ÉS UN CAÇADOR SOLITARI' DE CARSON MCCULLERS, UNA OBRA PER A LECTORS INQUIETS

L'Altra Editorial publica aquesta gran novel·la de la literatura nord-americana del segle XX, en una nova traducció d'Alba Dedeu

COBERTA DE 'EL COR
ÉS UN CAÇADOR SOLITARI',
DE CARSON MCCULLERS

REDACCIÓ

Arriba una nova versió d'una de les novel·les més commovedores que s'han escrit el segle XX, *El cor és un caçador solitari*. Carson McCullers la va publicar quan només tenia vint-i-tres anys, l'any 1940, i de seguida es va convertir en un fenomen literari internacional. A Catalunya va arribar els anys seixanta. Però ara l'Altra Editorial en proposa una nova traducció a càrrec d'Alba Dedeu, que la posa al dia. Podeu llegir-ne un fragment.

John Singer, un sordmut solitari, es converteix en un confident silenciós d'un bon grapat de personatges d'un petit poble del sud dels Estats Units. Tots li expliquen els seus problemes i ell els ajuda a canviar les seves vides de maneres imprevisibles.

L'editora de l'Altra, Eugènia Broggi, explica sobre l'autora i l'obra:

«Durant tot aquest any hem celebrat el centenari del naixement de Carson McCullers i els cinquanta anys de la seva mort: dues efemèrides en un mateix any és una proesa incomparable. És per això que a l'Altra Editorial hem treballat per tenir al mercat, a banda de les novel·les que ja teníem al catàleg (*La balada del cafè trist* i *Frankie Addams*), dues obres imprescindibles de l'autora: *Entre la solitud i el somni*, un recull d'assajos literaris i vivencials fins ara inèdit en català, i la seva novel·la més coneguda, *El cor és un caçador solitari*, que va escriure quan tot just tenia vint-i-tres anys.

El cor és un caçador solitari es va publicar per primera vegada a la col·lecció El Balancí d'Edicions 62 l'any 1965, en traducció de Ramon Folch i Camarasa, i després es va recuperar per al llançament del segell de butxaca del Grup 62, la butxaca. Si ara la presentem en traducció nova de l'Alba Dedeu és perquè, malgrat ser una traducció esplèndida, el model de llengua ha quedat una mica obsolet,

i tocava revisar-lo.

La novel·la està ambientada en un poble del sud dels Estats Units, que era la terra natal de Carson McCullers, i narra la història de John Singer, un sordmut solitari que, gràcies al seu posat atent i amable, es guanya la confiança de tota mena de personatges; és una novel·la commovedora, sensible i profundament humana que explora la solitud, la necessitat que tots tenim de ser compresos i la recerca de l'amor.

A l'Altra Editorial estem convençudes que Carson McCullers no és únicament una autora imprescindible, sinó una de les que tenen més possibilitats de convertir-se en escriptora de capçalera de qualsevol lector inquiet. El nostre propòsit és recuperar tota la seva obra, retraduir-la quan calgui i resituar-la al nostre mercat literari de cara a les noves generacions de lectors i de cara a tots aquells que pel motiu que sigui encara no hagin descobert l'autora. Us animem a llegir-la!»

ORADA A LA SAL

És la millor època per a fer aquest plat

Ingredients

(per a quatre persones)

- Una orada d'un quilo i un quart
- Un quilo i un quart de sal gruixuda (especial per al forn)
- Una llimona
- Una fulla de llorer
- Mig quilo de patates petites
- Dues olives negres

NEUS CUSCÓ

Netegem l'orada, retirant-ne els budells però sense escatar-la. Dins el peix, amb cura, hi posem la fulla de llorer i un bon raig de suc de llimona. Amb paper d'alumini en tapem el cap i la cua (per presentar-la sencera).

Seguidament, posem la meitat de la sal humitejada en una safata de forn, hi col·loquem l'orada a sobre i la cobrim amb la resta de sal. Premem la sal com si enguixéssim el peix.

Posem la safata al forn, preescalfat a 200 graus, mitja hora o tres quarts, fins que la sal s'obri. Esperem una miqueta a treure la sal, fins que es refredi, perquè aleshores la sal surt sencera i arrossega la pell. Ho fem amb un cop de mà de morter.

Servim l'orada sencera amb una oliva negra a cada ull. Al voltant hi posem unes patates petites senceres fetes al vapor.

Acompanyem el plat amb una maionesa amb ceba tendra picada.

El PP xiula el conseller Soler mentre parla i causa un escàndol a les Corts Valencianes

Josep Maria Flotats, Premi Honorífic Anna Lizaran dels premis Butaca

Dimiteix en bloc la direcció de Podem Lleida per les ingerències de Pablo Iglesias

Els membres del Govern Legítim

El govern obre una pàgina web per a informar de l'activitat de Puigdemont i els consellers

Els funcionaris de les conselleries surten al carrer per protestar contra l'ocupació de la Generalitat